

provincie
groningen

JAARVERSLAG

2009

COMMISSARIS

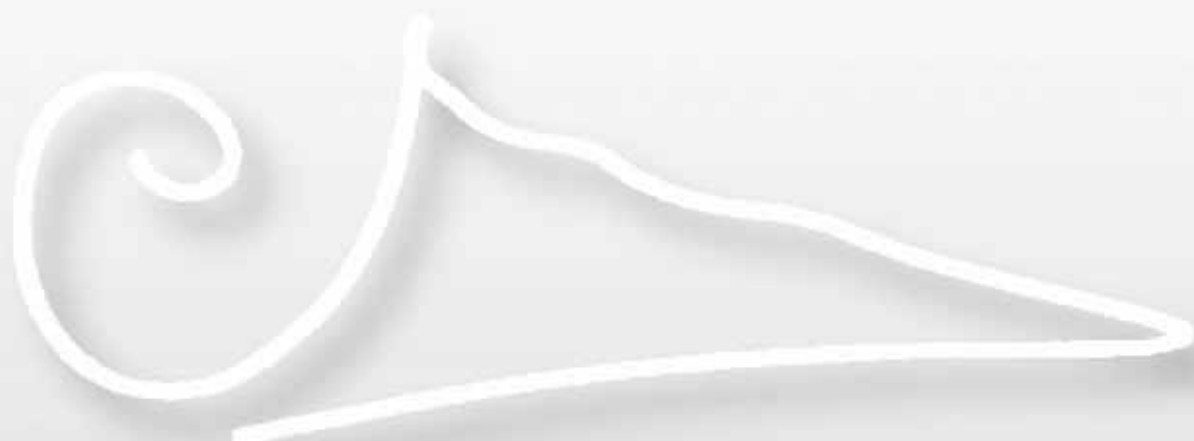
VAN DE

KONINGIN

INHOUD

INLEIDING	3
OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID	5
BESTUURSACCOORD RIJK-PROVINCIE	11
GEMEENTEBEZOEKEN	13
OMBUDSFUNCTIE EN ZORGPLICHT	15
SAMENWERKINGSVERBAND NOORD NEDERLAND SNN	17
TASKFORCE CCS (CARBON CAPTURE AND STORAGE)	18
ENERGY VALLEY 2009	19
REGIONAAL PLATFORM CRIMINALITEITSBEHEERSING	20
TAFEL VAN MAX	21
BEZOEKEN LEDEN KONINKLIJK HUIS	22
KONINKLIJKE ONDERSCHIEDINGEN	23
BURGERMEESTERSZAKEN	24
SCHOLENTOUR	26
REPRESENTATIE	27
NEVENFUNCTIES	34

Dit jaarverslag is gedrukt in een beperkte oplage van 85 exemplaren.
Het jaarverslag is te downloaden van de website www.provinciegroningen.nl

J A A R V E R S L A G 2 0 0 9

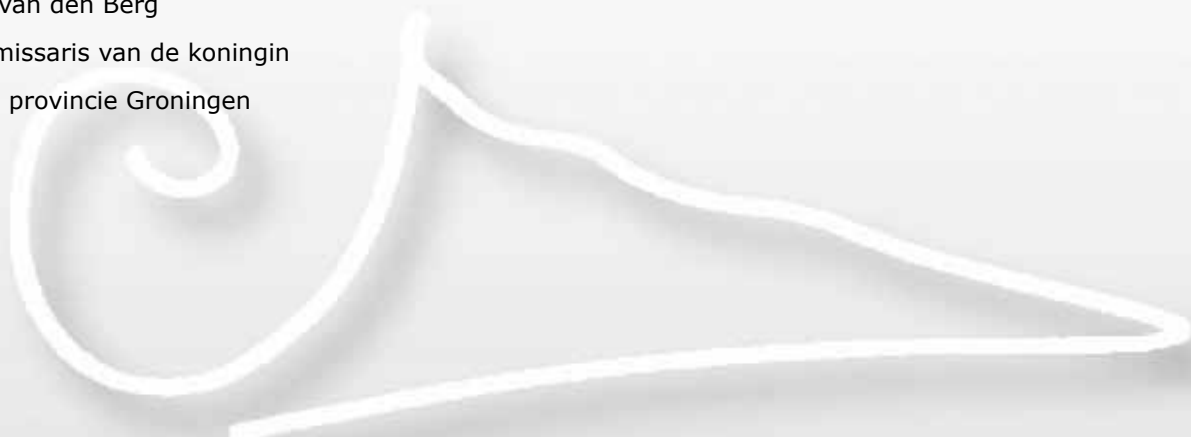
C O M M I S S A R I S V A N D E K O N I N G I N

Wekelijks hou ik u op de hoogte van mijn dagelijkse werkzaamheden via mijn weekblog "Meekijken met Max" op de website van de provincie Groningen. Dit zijn korte berichten over de meeste opvallende gebeurtenissen in die week en is zeker niet volledig. Daarom dit persoonlijk jaarverslag waarin ik uitgebreider verslag doe van mijn werkzaamheden als commissaris van de koningin.

Nog steeds vind ik het een voorrecht om deze boeiende baan uit te mogen voeren in een provincie waar ik me erg thuis voel. Het is een baan die naast plezier ook veel energie geeft, niet in de laatste plaats door de verschillende rollen die een commissaris heeft. Als bemiddelaar, initiatiefnemer, lobbyist, beslisser, toeschouwer en bestuurder. In 2009 is mijn inzet gericht geweest op het verder verdiepen van mijn kennis van bedrijven en maatschappelijke organisaties in de provincie Groningen. Ook de bezoeken aan scholen, culturele instellingen en sportorganisaties gaven mij een nog beter inzicht in wat er leeft en speelt in Groningen. In het hoofdstuk Representatie is een overzicht opgenomen van alle bezoeken die ik heb gebracht aan deze instellingen. 2009 was ook het jaar van de discussie over de rol en de werkwijze van de provincies. Er is veel gediscussieerd over de taken, de bezuinigingen die op stapel staan en gevolgen daarvan voor de provincies, decentralisatie en de provincie als middenbestuur. Deze discussies zullen ook in 2010 voortgezet worden. Daarbij gaat het vooral om de kracht van de regionale dynamiek en de herkenbaarheid van de provinciale democratie. Uitgangspunt is een vitaal, open en met anderen samenwerkend middenbestuur dat niet gericht is op zichzelf maar dienstbaar is aan de inwoners van de provincie!

Max van den Berg
commissaris van de koningin
in de provincie Groningen

Wet veiligheidsregio's

Veiligheid is in de kern een lokale verantwoordelijkheid. Daarom is de veiligheidsregio een vorm van verlengd lokaal bestuur, gebaseerd op de Wet gemeenschappelijke regelingen. Dat betekent onder meer dat de gemeenten, zij het indirect het beleid en optreden van de regio bepalen en tevens dat zij een financiële bijdrage aan de regio leveren.

De Wet Veiligheidsregio's integreert de Brandweerwet 1985, de Wet geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen en de Wet rampen en zware ongevallen. Om ook de GGD-regio's aan te passen aan de veiligheidsregio wordt de Wet publieke gezondheid aangepast.

De samenwerking met het Regionaal College van de politieregio Groningen wordt geregeld in een convenant.

Het bestuur van de in oprichting zijnde veiligheidsregio Groningen bestaat uit alle burgemeesters van de gemeenten in de provincie Groningen. Voorzitter is de korpsbeheerder van de regiopolitie. Daarnaast worden de hoofdofficier van justitie en de voorzitters van de waterschappen standaard uitgenodigd. Andere crisispartners zoals vertegenwoordigers van vitale bedrijven en/of relevante rijksheren worden uitgenodigd als dat van belang is.

Besluitvorming vindt plaats bij meerderheid van stemmen. Staken de stemmen dan is de stem van de voorzitter doorslaggevend.

De burgemeester vertegenwoordigt zijn gemeente in de veiligheidsregio en legt daarover verantwoording af in de gemeenteraad.

Het bestuur van de veiligheidsregio stelt een drietal plannen vast:

1. Beleidsplan.

Dit plan formuleert het beleid voor de uitvoering van de opgedragen taken. Basis van het beleidsplan vormt het risicoprofiel. De gemeenteraden worden door het bestuur van de veiligheidsregio betrokken bij het opstellen van de risico-inventarisatie en kan zijn wensen omtrent het beleid aan het bestuur kenbaar maken.

2. Crisisplan.

Dit is een operationeel plan dat de generieke aanpak van rampen en crises in de regio beschrijft.

3. Rampbestrijdingsplan.

Een operationeel plan waarin de aanpak van concrete rampsituaties voor specifieke inrichtingen beschreven staat.

Bij een ramp of crisis roept de voorzitter van de veiligheidsregio het Regionaal Beleidsteam (RBT) bijeen en wijst een regionaal operationeel leider aan. Er vindt afstemmingsoverleg plaats tussen de betrokken burgemeesters, (hoofd)officier van justitie en crisispartners.

De voorzitter van de veiligheidsregio is bij uitsluiting bevoegd een aantal taken uit te voeren. Dit eenhoofdige gezag (opperbevel) is tot stand gekomen omdat het juist bij bovenlokale rampen en crises van belang is dat de hiërarchische verhoudingen duidelijk zijn. Zo kan bijvoorbeeld de voorzitter bij een tekort aan regionale capaciteit een verzoek tot bijstand aan de minister doen.

In ieder geval is er overleg tussen de burgemeesters van de betrokken gemeenten en de voorzitter over het beleid en de besluiten die nodig zijn in het kader van de uitoefening van het bovenlokale gezag, tenzij de vereiste spoed zich daartegen verzet.

De rol van de provincie bij het toezicht op de planvorming verdwijnt. De provincie blijft onder meer in de hoedanigheid van handhaver van milieuwetgeving en beheerder van (water)wegen een relevante crisispartner.

De commissaris van de koningin kan als rijksorgaan, onder politieke verantwoordelijkheid van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties onder omstandigheden verschillende aanwijzingen geven.

Dat kan bijvoorbeeld wanneer, op basis van het door de inspectie OOV uitgeoefende toezicht, de regio tekortschiet bij haar taakuitvoering.

Ook kan hij ten tijde van een ramp of crisis aanwijzingen geven ten aanzien van de samenwerking in het Regionaal Beleidsteam en in geval van een regio overstijgende ramp of crisis ten aanzien van het te voeren beleid.

Over de hantering van deze bevoegdheden vindt overleg plaats met de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De definitieve rapportage over de rol van de commissaris zal naar verwachting voorjaar 2010 worden afgerond.

Nog voor de zomer van 2009 was de discussie in de Tweede Kamer over het wetsontwerp afgerond en de verwachting van de minister was dat per 1 januari 2010 de nieuwe wet in werking zou kunnen treden. Vooruitlopend daarop had de minister de commissarissen van de koningin verzocht de overdracht van coördinerende taken aan de beoogde voorzitters te bevorderen. In een aantal regio's zoals Drenthe en Fryslân, had dat toen al plaatsgevonden.

Het lag in mijn voornemen om per 1 januari 2010 mijn "coördinerende bestuurderschap" van het RBT, dat mij in 2007 door de burgemeesters was toevertrouwd, over te dragen aan de beoogd voorzitter van de veiligheidsregio Groningen dr. P.J. Rehwinkel, korpsbeheerder van de regio-politie Groningen.

De behandeling van de nieuwe wet heeft echter vertraging opgelopen en wordt in februari 2010 in de Eerste Kamer behandeld. Daardoor is een precieze datum voor ingang niet te noemen. Verwacht wordt nu dat de wet in het voorjaar van 2010 van kracht wordt.

Dit was voor de vergadering van de Bestuurscommissie Regionale Brandweer en GHOR d.d. 20 november aanleiding haar voorzitter dr. P.J. Rehwinkel te vragen mij te verzoeken, bij alle veranderingen die toch al plaatsvinden, de overdracht niet per 1 januari 2010 te doen, maar die samen te laten vallen met het van kracht worden van de nieuwe wet.

Vanzelfsprekend heb ik dit verzoek ingewilligd. Daarom zal de feitelijke en formele overdracht van het coördinerend bestuurderschap van het Regionaal Beleidsteam pas plaatsvinden bij ingang van de nieuwe wet.

Incidenten en bijzondere gebeurtenissen.

Ziekten

Zowel de Mexicaanse griep als de Vogelgriep, Blauwtong en Q koorts hadden mijn aandacht. Het ministerie van LNV vaardigde voor de uitbraken van dierziekten diverse maatregelen uit.

Met betrekking tot de Q koorts werd door het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselveiligheid (LNV) een bestuurlijk overleg georganiseerd.

De Mexicaanse griep noodzaakte - naast andere overheden en vitale instellingen - ook de provincie tot het opstellen van een bedrijfscontinuïteitsplan om de bedrijfsvoering te garanderen. In het samenwerkingsverband Crisismanagement Groningen leidde de griep tot het instellen van een continuïteitsplan crisisbeheersing, om - mocht de griep doorbreken - de crisisaanpak/beheersing te waarborgen.

Een uitbraak van mazelen op een in aanbouw zijnd cruiseschip in de Eemshaven leidde tot een gezamenlijk optreden van de verschillende diensten en contacten met de reder en (gezondheids-) autoriteiten in Duitsland. Ook de autoriteiten van de eerstvolgende haven (in Groot Brittannië) werden geïnformeerd.

Incidenten

Bij een recyclingbedrijf in het Westerkwartier ontstond tot 2 maal toe brand in te recyclen materiaal. Ook waren er in enkele (winkel-)centra in grotere plaatsen in de provincie fikse branden.

Bij een emissie van een kleine hoeveelheid zoutzuur op het chemiepark kreeg een monteur bij het indammen zoutzuur in zijn gezicht. De coördinatiedienst van de afdeling Milieutoezicht heeft een onderzoek ingesteld. Bij een rioolwaterzuivering in de provincie ontsnapte biogas uit een kunststof opslagballon en bij Delfzijl kantelde een vrachtauto met gevaarlijke stoffen.

Het mobiele telefoonnet van een grote provider, waar ook veel overheidsinstellingen en diensten bij zijn aangesloten, had een langdurige landelijke storing, wat ongemakken tot gevolg had.

Daarnaast waren er enkele stroomstoringen in de provincie en een brand in een schakelstation in de Eemshaven waar de stroomkabel van NorNed Nederland binnenkomt.

Nationale veiligheid

Meerdere keren werden adviezen van het Nationaal Crisiscentrum (NCC) en de nationaal coördinator terreurbestrijding doorgeleid naar lokale bestuurders.

Na de aanslag op de Koninklijke familie op Koninginnedag in Apeldoorn werd geanticipeerd op de ontwikkelingen. Zo stond de loco-commissaris een aantal keren de pers te woord en werd in het operationeel team informatie gedeeld met de diverse secties.

Burgemeesters werden voorzien van relevante informatie met betrekking tot de plaatshebbende evenementen en nog te houden evenementen, en met betrekking tot de nationale herdenking en de nationale viering van de Bevrijdingsdag.

Aan het eind van het jaar werd het dreigingsniveau terrorisme in ons land verlaagd van substantieel naar beperkt. Dit betekent dat de kans op een terroristische aanslag tegen (belangen van) Nederland betrekkelijk gering is.

Defensie

Een deel van het luchtruim boven en rond de Marnewaard werd een aantal keren aangewezen als bijzondere luchtvaartgebied i.v.m. (laagvlieg)oefeningen. Daarnaast werd op verschillende andere plaatsen door defensie geoefend o.a. gericht op elementen van crisisbeheersing en rampenbestrijding, daadwerkelijke inzet in het buitenland en op geneeskundig gebied.

In het kader van Host Nation Support (gastlandsteun) werd door defensie in de Eemshaven ondersteuning verleend aan buitenlandse strijdkrachten voor overslag van militaire goederen.

Natuurelementen

Zoals elk jaar waren er weeralarmen voor storm en wind, dit jaar ook voor overlast door heel veel sneeuw. In de zomer waren er weeralarmen voor wind met zeer zware windstoten. De start van Noorderzon werd eerst verschoven en daarna afgelast. Ook was er een hoogwatermelding waarbij de

coupures in de dijk bij Delfzijl werd gesloten.

In Noord- Groningen werd een aardshok gevoeld en spatte vermoedelijk een meteor uit elkaar. Bij een storm op de Noordzee verloor een schip een aantal containers met gevaarlijke stoffen. Gelukkig ondervonden de kustgemeenten hiervan geen hinder.

Het gemeentelijk proces opvang en verzorging werd opgestart nadat in de sneeuw en vorstperiode in een deel van de stad Groningen gedurende enkele uren de stroom was uitgevallen.

Bezoeken Koninklijke Familie

Meerdere malen bezochten Hare Majesteit de Koningin en andere leden van de Koninklijke Familie de provincie. Hare Majesteit bezocht o.a. in gezelschap van het Zweeds Koninklijk paar bedrijven en instellingen in Delfzijl en Groningen. Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Máxima opende het vernieuwde Molukse buurtcentrum in Marum en sloot het 'Glazen Huis' in Groningen.

Bijstand

Voor openbare orde en veiligheidsaspecten bij allerlei sportevenementen (o.a. voetbal, wielerevenementen) werd door de regiopolitie Groningen bijstand verleend en bij 1 voetbalwedstrijd had de regiopolitie zelf bijstand nodig. Daarnaast werd bijstand verleend bij diverse demonstraties en een herdenking. Bij een grote landelijke georganiseerde inval werd bijstand verleend en ook bij de vliegtuigcrash bij Schiphol.

Toetsen rampenplannen

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties geeft in haar Nota op het Nader Verslag van de Tweede Kamer over het wetsontwerp veiligheidsregio's aan dat er naar haar mening van bestuurlijke drukte sprake is als, in de periode gelegen tussen de datum van inwerkingtreding van de Wet veiligheidsregio's en de vaststelling van nieuwe regionale plannen, tussentijds bestaande plannen verlengd of geactualiseerd moeten worden.

De commissarissen van de koningin vonden het aanvaardbaar deze opvatting van de minister ook te hanteren voor de periode van 1 juli 2009 en de inwerkingtreding van de Wet veiligheidsregio's. Het opnieuw vaststellen van het gemeentelijk rampenplan op grond van het formele feit dat de vierjarige periode in 2009 voor dit plan is verstreken, heeft naar de mening van de commissarissen van de koningin geen toegevoegde waarde.

De colleges van Burgemeester en Wethouders is gevraagd zorg te dragen voor actualisatie van het gemeentelijke rampenplan met het accent op de lokale bevolkingszorg en de bevindingen van de plaatsgevonden toetsing.

Aan de colleges van Burgemeester en Wethouders is aangeboden om in de tussenliggende periode de voortgang van de actualisatie van het gemeentelijke rampenplan op basis van de Wet rampen en zware ongevallen te blijven monitoren en daarbij te richten op de specifieke wensen van gemeenten. Verder is aangeboden om in voorkomend geval nieuwe dan wel hernieuwde draaiboeken ambtelijk te toetsen. Hiervan is gebruik gemaakt door 4 vernieuwde cq. geactualiseerde gemeentelijke deelprocessen.

Citaat uit weeklog:

maandag 2 november

Maandag eenmaal in de maand verzamelen de commissarissen zich in Den Haag. We spreken ditmaal met de minister van Binnenlandse Zaken over de invulling van onze toezichthoudende rol vanaf 1 januari 2010. Dan gaat dus het voorzitterschap van de veiligheidsregio naar de korpsbeheerder van de regiopolitie en treed ik terug.

Nieuwe rol: toezichthouder. Met de bevoegdheid aanwijzingen te geven namens de minister. Hele verschuiving en de minister wil er zeker van zijn dat wij ons daar dan ook echt toe beperken. De andere CdK's en ik betreuren deze nieuwe opzet. Immers wij staan veel meer boven en namens de gehele regio. ... Maar ik voel niets voor achterhoedegevechten, de teerling is geworpen. Goed dat we nu helder zijn over de nieuwe rol.

Rijksheren

Bij crisisbeheersing denken we al gauw aan de inzet van hulpverleningsdiensten onder gezag van de burgemeester. Dat beeld is echter onvolledig.

Crisisbeheersing is in ons land georganiseerd per beleidsveld. Dat wil zeggen dat de bevoegdheid tot het nemen van maatregelen ligt bij het overheidsgezag dat voor het betreffende beleidsterrein verantwoordelijk is. Zo ligt de verantwoordelijkheid voor de bestrijding van dierziektes bijv. Q-koorts, bij de minister van Landbouw, Natuur en Voedselveiligheid, de bestrijding van griep пандemie bij de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Kenmerk van dit soort crises is dat ze zich niet houden aan bestuurlijke grenzen waardoor afstemming noodzakelijk is en dat de effecten vooral lokaal en regionaal worden gevoeld.

Op dit punt vervullen de Rijksheren een spilfunctie, te weten het borgen van de afstemming van maatregelen. Zowel vanuit hun sectorale keten met die van eventuele andere sectorale ketens, als met de algemene keten, in casu de rampenbestrijding en openbare orde handhaving onder het gezag van de burgemeester.

De Rijksheren zijn van oudsher vertegenwoordigers van de verschillende ministeries.

Zij kunnen in bepaalde crisisomstandigheden gebruik maken van de noodbevoegdheden van hun minister.

Zo is bijvoorbeeld de directeur van de Kamer van Koophandel Rijksheren voor de minister van Economische Zaken (EZ) en de regiodirecteur van Landbouw, Natuur en Voedselveiligheid (LNV) de rijksheren voor de minister van LNV.

De commissaris van de Koningin is Rijksheren voor de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en daarmee coördinerend Rijksheren.

Als gevolg van zijn ambtsinstructie coördineert de commissaris de voorbereiding van de civiele verdediging, tegenwoordig opgevat als crisisbeheersing, door de in zijn provincie werkzame rijksambtenaren en tussen deze functionarissen en het provinciaal bestuur, de gemeentebesturen en de waterschapsbesturen.

Met de komst van de Wet op de veiligheidsregio's zal hierin verandering komen doordat de voorzitter van de veiligheidsregio, in casu de korpsbeheerder van de politieregio, die taak zal overnemen. Praktisch gesproken betekent dit dat de Rijksheren zullen aanschuiven bij het Regionaal Beleidsteam, het regionaal bestuurlijk team van burgemeesters van getroffen gemeenten dat in de responsfase

aan zet is.

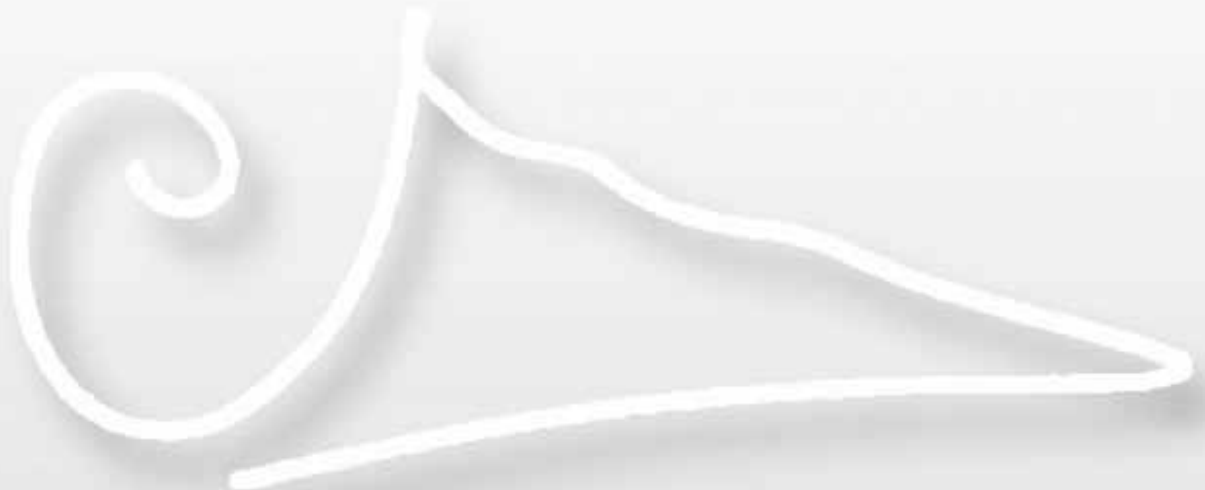
Tijdens de jaarlijkse ontmoeting met de Groninger Rijksheren op 11 juni 2009 werd mij duidelijk dat niet bij elk ministerie de eigen Rijksheren integraal onderdeel uitmaakt van de eigen crisisorganisatie en er voor zorg draagt dat de informatiepositie van hun Rijksheren in hun eigen sectoren op orde is. Verder viel op dat de Rijksheren, zich nog onvoldoende bewust zijn van hun (eventuele rol) in de veiligheidsregio.

Van de kant van de commissaris is toegezegd waar nodig, corresponderend met zijn ambtstructuur, de samenwerking en relatie tussen de Rijksheren en de voorzitters van de veiligheidsregio en de dijkgraven te bevorderen.

Het voornemen bestaat daaraan uitdrukkelijk aandacht te besteden tijdens in 2010 voorziene bijeenkomst van de commissarissen van de drie noordelijke provincies met de Rijksheren.

Omdat de provincies Groningen, Fryslân en Drenthe nagenoeg alle Rijksheren gemeenschappelijk hebben, ligt het in het voornemen om tijdens de in 2010 voorziene bijeenkomst ook de voorzitters van de drie noordelijke veiligheidsregio's alsook de dijkgraven uit te nodigen

Op deze wijze wordt het bestuurlijk crisisnetwerk en de onderlinge contacten bevorderd.

BESTUURSAKKOORD RIJK-PROVINCIE

Citaat weeklog

dinsdag 25 augustus

Eind van de middag zit ik in Haarlem, waar een 'strategisch' forum van provinciemensen en interessante buitenstaanders zoals directeur Paul Schnabel van het Sociaal Cultureel Planbureau en voorzitter Louise Gunning van het Academisch Medisch Centrum met elkaar in debat gaan over de toekomst van de provincies. Diner Pensant. Groot succes, gaat wel alle kanten uit, maar hier doorbreken we de gesloten bedrijfskolom provincie. Zelf verzorg ik de inleiding en de eindsamenvatting. Alles in mijn rol als voorzitter van het Regieteam bestuursakkoord Rijk-provincie.

In algemene zin is er in 2009 sprake van een toegenomen besef en daadkracht bij de provincies om te werken aan het bestuursakkoord en het uitvoeringsprogramma. Er zijn beslist vorderingen gemaakt in 2009. Het akkoord bevat decentralisatieafspraken van Rijk naar provincie, een nieuwe werkwijze van de provincies en het toespitsen op taken van de provincies.

Decentralisatieafspraken

Van de negentien decentralisatieafspraken uit het bestuursakkoord zijn de volgende afspraken gerealiseerd: bodemsanering, middelen nota ruimte bovenlokaal, externe veiligheid, spelregelkader MIRT, N-wegen, modernisering monumentenzorg, steunfunctie monumentenzorg en archeologie. De volgende vijf afspraken lopen goed: BDU verkeer en vervoer, Regionaal spoor, Evaluatie Wgr-plus, Friese taal, bedrijventerreinen. Het ministerie van VROM stelt geen middelen beschikbaar voor Besluit Locatiegebonden Subsidies 2010-2019, noch voor de opvolger verstedelijkingsafspraken 2010-2019.

Uitvoeringsprogramma: nieuwe open werkwijze

In het najaar van 2009 is de provincie-academie gestart met twee pilots: "Wijsheid in eigen huis" en "Opdrachtgeverschap". Per provincie hebben hieraan twee hogere ambtenaren deelgenomen. De twee pilots hebben uitgewezen dat er noodzaak is om tot een provincie-academie te komen.

Het strategisch forum vond voor de eerste keer plaats eind augustus. Dit ging over het gewenste profiel van de provincies. Daarna zijn er in 2009 nog bijeenkomsten geweest over gebiedsontwikkeling en mobiliteit. Bij de bijeenkomsten waren provinciale bestuurders en externen aanwezig. De externe gasten deden steeds de aftrap voor de discussie. Opvallend was dat de bestuurders de door de externen uitgesproken beelden en maatschappelijke opgaven deelden.

Op het terrein van een betere dienstverlening hebben de provincies steeds meer stappen gezet. Zo zijn er minimumservicenormen afgesproken. Ook zijn meer uniforme klanttevredenheidsonderzoeken afgesproken. Tenslotte wordt er gezamenlijk nagedacht over wat goede programma's voor dienstverlening zijn. Er is al met al veel interprovinciale kennisuitwisseling gekomen, iets wat voor 2009 amper het geval was

Voor wat betreft de vermindering en regeldruk en administratieve lasten bekijken de provincies nauwgezet naar waar zij zelf kunnen reduceren. Dan gaat het vooral om vergunningen en subsidies. Het Rijk heeft veel dereguleringsacties beloofd op met name VROM-terrein.

Een apart onderwerp zijn alle acties die uiteindelijk bijdragen tot een Goed Bestuur. De provincies hebben in 2009 afgesproken om Bestuurskrachtmetingen te doen. Ook onderwerpen als benchmark en beleidsinformatie zijn in 2009 gezamenlijk aangepakt.

Discussie rol provincies als middenbestuur

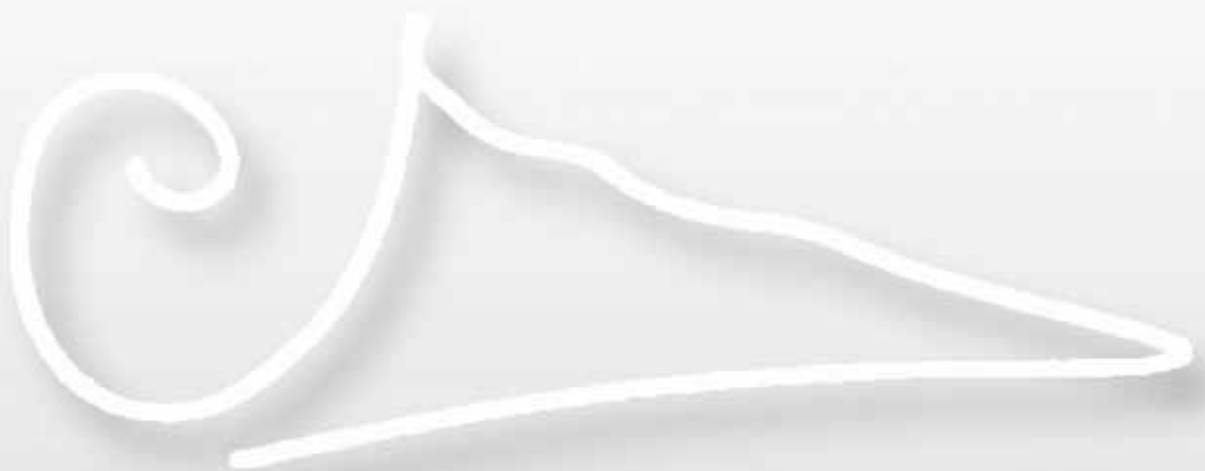
In 2009 is de discussie gestart over de bezuinigingen als gevolg van de economische ontwikkelingen. Door het kabinet zijn 23 werkgroepen opgericht die de mogelijkheden bestuderen om fors te bezui-

nigen op de overheidsopgaven. Een van die werkgroepen, onder leiding van Chris Kalden, houdt zich bezig met het openbaar bestuur, waaronder de toekomst van provincies. Het gaat er nu nog meer dan ooit om het Bestuursakkoord, Lodders en het Uitvoeringsprogramma met kracht af te maken. De provincies doen wat we met het kabinet en elkaar onderling afgesproken hebben. Juist dan heb je een veel sterkere positie als provincies om straks onredelijke bezuinigingen of ongewenste richtingen af te houden.

P14

In 2009 is de discussie gestart over de bezuinigingen als gevolg van de kredietcrisis.

In IPO-verband (Interprovinciaal Overleg) is eind september de werkgroep Profiel Provincies (P14) opgericht bestaande uit negen gedeputeerden en vijf commissarissen van de koningin (waaronder Groningen) uit alle provincies. Doel van de P14 is het ontwikkelen van een interprovinciaal standpunt over de provincies als middenbestuur dat gereed is voordat de werkgroep Kalden aan het kabinet rapporteert in het voorjaar van 2010. De basis voor dit standpunt is het advies van de commissie Geelhoed (2002), het advies van de commissie Lodders (2008) en het Bestuursakkoord Rijk-provincies 2008-2011.

GEMEENTEBEZOeken

In september is een start gemaakt met een tweede ronde van werkbezoeken aan de gemeenten. Lag tijdens de eerste ronde het accent op algemene kennismaking, tijdens de tweede ronde werd in het gesprek met het college van Burgemeester en Wethouders een aantal onderwerpen nader uitgediept.

Dat betrof de volgende thema's:

- integriteitsbeleid
- gemeentelijke preparatie op rampenbestrijding en inzet risicokaart
- gemeentelijk homo-emancipatiebeleid en bestrijding racisme
- follow up bestuurskrachtmeting
- economische ontwikkelingen in de gemeente.

Aansluitend aan het gesprek werd een bezoek gebracht aan een bedrijf, school of andere instelling binnen de gemeente. Deze bezoeken waren door hun informele karakter met een accent op ontmoeting met mensen op de werkvloer zeer informatief en gaf een goed inzicht in wat er leeft bij de bewoners.

Het werkbezoek werd afgerond met een eenvoudige lunch waarbij ook de leden van de gemeenteraad welkom waren. Deze ontmoeting vond plaats in een informele sfeer waarbij tal van onderwerpen van lokaal belang de revue passeerden.

In 2009 zijn werkbezoeken gebracht aan de gemeenten Grootegast, Winsum en Menterwolde. Begin november is een afscheidsbezoek gebracht aan de gemeenten Winschoten, Scheemda en Reiderland die op 1 januari 2010 samengaan als de nieuwe gemeente Oldambt. Voor dit werkbezoek was een apart programma opgesteld dat in het teken stond van de nieuwe start.

Ofschoon het nog te vroeg is om een totaalbeeld te hebben, viel een tweetal zaken op. Dat betrof in de eerste plaats de waarneming dat de bedrijvigheid in Groningen in verhouding tot het landelijke beeld minder hard wordt geraakt door de economische recessie dan verwacht werd. De indruk is dat een combinatie van bekwaam ondernemerschap en een succesvol regionaal economisch beleid hebben geleid tot een robuustere economische structuur dan tijdens de recessie in het begin van de tachtiger jaren van de vorige eeuw. Dat biedt perspectief voor de toekomst!

Een andere waarneming betrof het feit dat niet alle gemeenten beschikten over een regelgevend kader waarin de minimumnormen voor integer handelen van bestuurders en ambtenaren zijn vastgelegd. Het levert een wisselend beeld op ten aanzien van een duidelijk en goed geïmplementeerd integriteitsbeleid.

Dit vormde de aanleiding om het onderwerp integriteit nog eens extra onder de aandacht van de gemeentebesturen te brengen

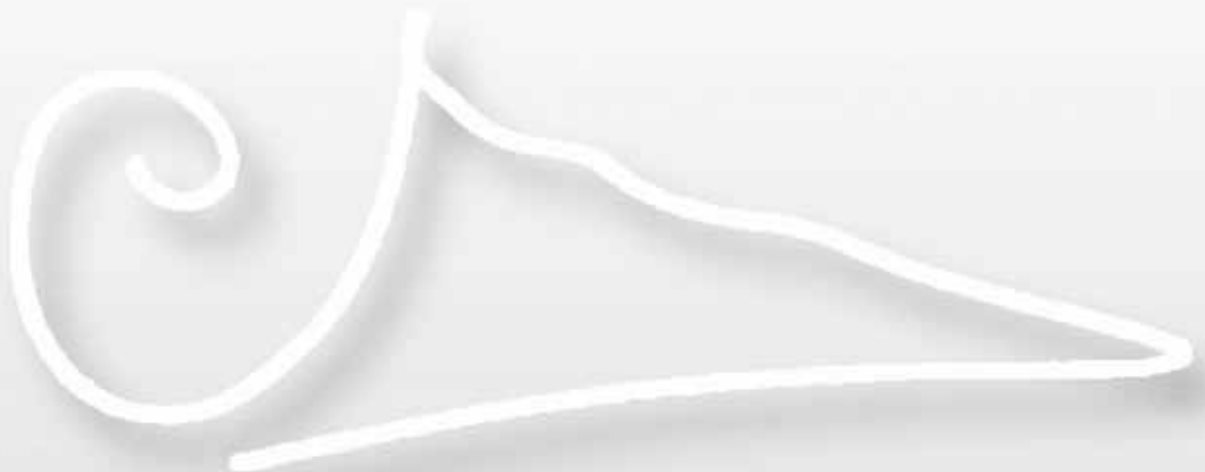
Citaat uit weeklog:

vrijdag 18 september

Grootegast ligt er prachtig bij in de herfstzon. De schade van de windhoos is hersteld, het winkelcentrum is in aanbouw en de werkgelegenheid houdt stand. Toch voelt men ook hier de druk van bezuinigingen. En is alleen door gemeentelijke deelname het centrumplan (winkels/woningen) vlotgetrokken. We krijgen naast gesprekken met burgemeester en wethouders ook de kans het bedrijf LPF Flexible Packaging te bezoeken.

Zo'n 150 medewerkers, een wereldspeler (40 landen), opmaken en bedrukken van verpakking.

Iedere Nederlander heeft per week wel iets van dit bedrijf in handen.

Integriteit

Citaat uit weeklog

maandag 14 september

Maandag zit ik na fitness (ook bestuurders moeten gezond bewegen) in de Statenzaal met leden van Gedeputeerde Staten en de provinciale leidinggevenden. Neem je voetbalreisjes naar Barcelona van een aannemer aan? Nee dus. Naar een diner? Waar ligt de grens? Hoe maak je dat transparant? Wie is de vertrouwenspersoon? Hoe zit de klokkenluidersregeling van de provincie in elkaar? Dit alles is een aftrap voor een cursus die integriteit (zoals in het Bestuursakkoord Rijk-Provincies afgesproken) extra op de kaart zet. Blijkt hele nuttige onderneming.

In 2009 is gestart met het Integriteitstraject 2009-2011. Dit traject richt zich o.a. op training van bestuurders, managers en medewerkers van de provincie Groningen. Het bouwt voort op de gedragscode "Integriteit voor bestuurders en ambtenaren", de beëdiging van nieuwe medewerkers door de commissaris van de koningin, en de integriteittoets politieke ambtsdragers, in casu de benoeming van gedeputeerden.

Het belang daarvan is onomstreden en vindt ondermeer zijn vertaling in de afspraken die in de geldende bestuursakkoorden Rijk-gemeenten en Rijk-provincies zijn gemaakt over de basisnormen van integriteit. Zo is afgesproken dat het Rijk, alle gemeenten en provincies uiterlijk in 2011 voldoen aan de drie basisnormen voor integriteit, waarop overheidsorganisaties relatief slecht scoren.

Concreet zijn dat melding/registratie van financiële belangen, openbaarmaking van nevenfuncties en afleggen van verantwoording over het integriteitsbeleid.

Wanneer de overheid, vaak in de persoon van bestuurders en ambtenaren, op dit punt steken laat vallen, verliest het openbaar bestuur aan gezag en draagvlak en kan zij niet effectief functioneren.

Om die redenen is dit een onderwerp dat de voortdurende aandacht zou moeten hebben van allen werkzaam in de openbare sector.

Aan het begin van mijn tweede ronde van werkbezoeken aan de Groninger gemeenten viel mij op dat integriteitsbeleid niet altijd bovenaan de bestuurlijke agenda staat. Aanleiding om dit nog eens per brief onder de uitdrukkelijke aandacht van de gemeenten te brengen.

Hieronder volgen enkele passages uit mijn brief dd. 3 december 2009:

"Integriteit is uiteraard meer dan het vaststellen van regels. Bestuurders en ambtenaren dienen zich in overeenstemming met zowel de regelgeving als ongeschreven regels van integer handelen te gedragen en hun handelen ook steeds door de geest van dergelijke regels te laten bepalen. Zij moeten zich voortdurend van die regels bewust zijn.

Dit vergt een blijvend actieve aanpak van de problematiek, met het college van B&W in een initiële en sturende rol, tot uiting komend in bijvoorbeeld:

- het (doen) geven van voorlichting
- het betrekken van het aspect integriteit bij beoordelings- en functioneringsgesprekken
- het organiseren van bijeenkomsten en het (doen) volgen van cursussen en/of opleidingen
- het instellen van controlemechanismen
- het introduceren van collegiale toetsing

- het stellen van nadere regels en transparantie op declaraties en ander ten laste van de gemeente komende uitgaven ten behoeve van bestuurders en ambtenaren.

Kortom, het komt nu aan op de verdere implementatie, in de vorm van borging, inbedding en institutionalisering en bewustwording van het beleid en het gedachtegoed daarachter. Het is van belang op eigen erf alle spelers samen te brengen en hierover met elkaar in gesprek te gaan. Dan kan er ook een gezamenlijke visie en aanpak worden ontwikkeld.

Gekozen en benoemde bestuurders moeten hierin vooropgaan. Zij zijn niet alleen verantwoordelijk voor hun eigen organisatie maar hebben ook een voorbeeldfunctie. Daarom is de minister van plan de verantwoordelijkheden van burgemeesters op het gebied van integriteit te versterken, met uit hoofde van zijn ambt ook een rol voor de commissaris van de koningin.

concreet verzoek

Tegen de hiervoor geschetste achtergrond geef ik u in overweging uw beleid volgens de hierboven geschetste lijnen waar nodig verder aan te scherpen.

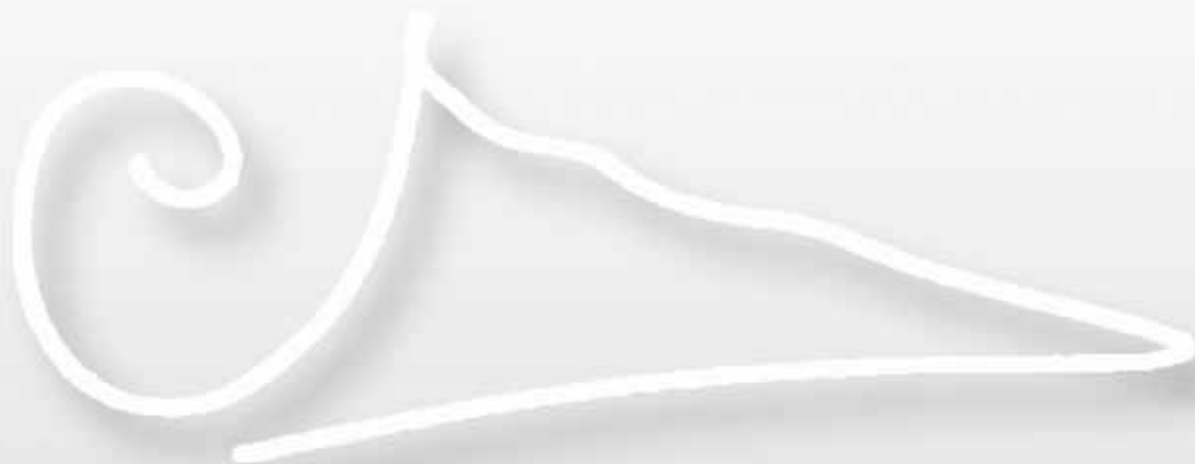
De aanscherping zou qua timing goed kunnen gebeuren in overeenstemming met de inzichten van de komend voorjaar nieuwe gekozen gemeenteraden.

Een korte reactie op hoofdlijnen van mijn verzoek stel ik prijs."

De eerste reacties van de gemeenten geven aan dat deze oproep goed is ontvangen en helpt het beleid waar nodig verder aan te scherpen.

Ombudsfunctie

In het verslagjaar zijn 33 klachten en verzoeken van burgers behandeld. Dat zijn er 11 minder dan in 2008. In enkele gevallen is nadere informatie ingewonnen bij burgemeester van de gemeente. Deze functie blijkt niettegenstaande de formele mogelijkheden tot rechtsbescherming duidelijk in een behoefte te voorzien. Juist in dit soort zaken kan een commissaris van de koningin als bemiddelaar optreden en een bijdrage leveren tot een oplossing.

SAMENWERKINGS- VERBAND NOORD NEDERLAND SNN

Citaat uit weeklog

donderdag 3 september

Deze dag trekken Jorritsma, Tichelaar en ik als drie musketiers op in het Haagse. We zeggen de fracties te rekenen op hun steun, als straks via massale bezuinigingen, alle departementen dreigen hun rijksbanen te beperken, maar ook te centraliseren. De Kamermotie die vroeg om dit te voorkomen in regio's met hogere werkloosheid (nationaal 6,5 %, het Noorden 7,6%) willen we graag herbevestigd zien bij de Algemene Beschouwingen. Het maakt duidelijk een goede indruk dat we met z'n drieën voor het Noorden spreken en niet tegen elkaar uitgespeeld kunnen worden.

Om de samenwerking in het Noorden af te stemmen, te stimuleren en als provincies gezamenlijk op te trekken in Den Haag en Brussel, hebben Groningen, Fryslân en Drenthe het SNN opgericht. Van deze organisatie, die als hoofdtaak heeft het toekennen van subsidies aan projecten en bedrijven die de economie in Noord-Nederland stimuleren, ben ik voor een periode van 2 jaar in 2009 voorzitter geworden. Samen met de twee andere commissarissen van de koningin en minister Van der Hoeven, zijn in Drachten de Piek Awards uitgereikt. Deze Awards werden uitgereikt aan vier toonaangevende projecten in het Noorden op het gebied van energie, water, sensortechnologie en agribusiness.

Tijdens de GS-conferentie van de provincies Groningen, Fryslân en Drenthe in maart 2009 is een gezamenlijke inzet afgesproken op het lobbydossier "behoud Rijksdiensten". Deze gezamenlijke inzet is succesvol geweest. De Voedsel en Waren Autoriteit is behouden gebleven voor Groningen.

Lopende dossiers die ook de aandacht hebben van Noord Nederland zijn de Gerechtelijke Kaart, Penitentiële Inrichting, Defensie, RekeningRijden, Rijkswaterstaat en de Luchtmacht (vliegveld Leeuwarden)

In 2009 is het Algemeen Bestuur van het SNN, dat bestaat uit leden van de drie Provinciale Staten, teruggebracht naar in totaal 9 leden. Dat is een grote verandering ten opzichte van het verleden. Hiermee is tegelijkertijd de rol en de betrokkenheid van Provinciale Staten bij het SNN veranderd en toegenomen.

In het najaar is in SNN verband een start gemaakt met een gezamenlijk optreden van de noordelijke provincies, het bedrijfsleven, de kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties in Den Haag met als doel een gezamenlijke stem te laten horen over de economische ontwikkelingen in Noord-Nederland. Dit is zeer goed bevallen en wordt in 2010 voortgezet. Het is uitermate belangrijk de lobby richting Den Haag en Brussel te intensiveren zodat onze kansen op financiering van belangrijke projecten voor het Noorden vergroot kunnen worden.

Om het MKB nog meer te stimuleren gebruik te maken van subsidies en ze bij hun zoektocht hierin te ondersteunen, is door het SNN in 2009 een nieuwe website gelanceerd, www.123subsidie.nl. De site werd, in het bijzijn van Ben Woldring en andere ondernemers, officieel gelanceerd en heeft al veel ondernemers inmiddels doorverwezen naar de juiste subsidievorm.

Tot slot heeft het SNN, in samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen en Healthy Ageing Network Noord-Nederland, een kennisuitwisseling georganiseerd tussen wetenschappers en ondernemers op het gebied van gezondheid en gezond ouder worden. Want ook dat is een thema waar het SNN zich de komende jaren mee bezig gaat houden.

TASKFORCE CCS (CARBON CAPTURE AND STORAGE)

De TaskForce CCS is in het leven geroepen door de ministers van Economische Zaken en Volksgezondheid Ruimtelijke Ordening en Milieu (VROM) en heeft als doel om de ontwikkeling van CCS in Nederland te versnellen en zo een bijdrage aan de klimaatdoelstelling te leveren.

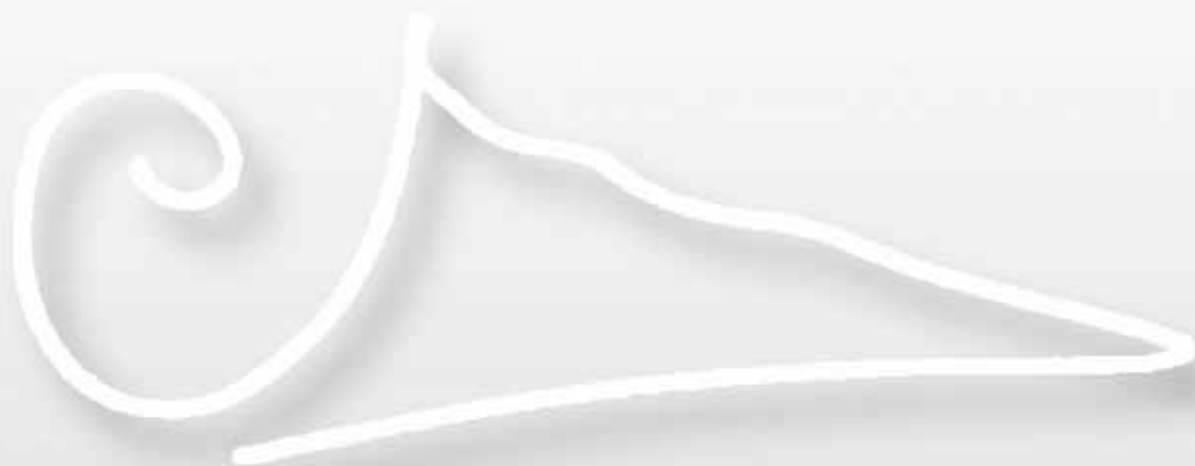
Deelnemers in de TaskForce CCS zijn: Hans Alders (EnergieNed), Kornelis Blok (Ecofys), Stan Dessens (vz), Mirjam de Rijk (SNM), Peter de Wit (Shell), Jo van Engelen (APG), Catrinus Jepma (RUG), Ruud Lubbers (RCI), Pieter Trienekens (Gasunie), Maus van Loon (VME) en Max van den Berg.

De TaskForce CCS levert gevraagd en ongevraagd advies aan de ministers. In 2009 heeft de TaskForce CCS formeel schriftelijk advies uitgebracht aan de Ministers van VROM en EZ over de onderwerpen:

- de organisatie van de transport en opslag infrastructuur
- bestuurlijk-juridische aspecten van CCS
- advies in aanloop naar de beleidsbrief CCS
- reactie op de beleidsbrief over CCS

Deelname aan de TaskForce biedt de mogelijkheid om CCS projecten in Noord-Nederland voor het voetlicht te brengen zowel binnen het nationale als in het Europese speelveld.

Het uiteindelijke doel van CCS Noord-Nederland is om eerst een demonstratieproject op het gebied van CCS in onze regio te realiseren en vervolgens door te groeien tot een regio waar CO₂ afvang, transport, opslag en hergebruik tot een volwaardig cluster doorgroeit. In de recente beleidsbrief CCS van het kabinet is Noord-Nederland geormerkt als voorkeursregio voor een tweede grootschalig demonstratieproject in Nederland.

ENERGY VALLEY 2009

In 2009 heeft de stichting Energy Valley 15 bijeenkomsten (mede)georganiseerd, w.o. het MKB-congres Energiek Ondernemen, de Energy Delta Convention (Iustrum) en de netwerkwerk events Green Beach Noord-Holland en Groen Gas BBQ. In totaal zijn de bijeenkomsten door meer dan 5.000 personen bezocht. Daarnaast zijn 10-tallen presentaties gehouden en is Energy Valley vertegenwoordigd op diverse (landelijke) energiecongressen en beurzen. Het Energy Valley Platform is uitgebouwd naar 150 leden. In januari 2009 heeft de stichting de projectenbrochure 'Innovatieregio Energy Valley' uitgebracht met de regioprojecten in het nationale energie-innovatiebeleid. Dit is breed verspreid en door de provincies aan het kabinet aangeboden. Daarnaast is een aantal themabrochures uitgebracht, zijn 2 edities van het nieuwsblad Resource (oplage van 5.000 stuks) verspreid en zijn diverse persberichten uitgegaan.

Groene Grondstoffen

Op basis van een Algenprogramma zijn de eerste pilots gestart, w.o. een proefproject bij Akzo. De Dutch Torrefactie Association is opgericht en Qlyte is in Delfzijl gestart met de bouw van een installatie om afval te verwerken tot brandstof voor energiecentrales (investering €10 miljoen, 15 banen). Voor groen gas productie en invoeding is het model van de hubs ontwikkeld, waarvan er 5 in ontwikkeling zijn, die jaarlijks circa 200 miljoen m³ (gebruik 140.000 huishoudens) gaan produceren. De initiatieven zijn gebundeld in een samenwerkingsverband die een Koers Noord aanvraag heeft ingediend. Tevens is een Taskforce opgericht om groen gas maximaal te faciliteren. Noblesse, verwerker van slachtbijproducten, gaat zich vestigen op het MERA-park Wijster met warmtebenutting vanuit Attero (investering €18 miljoen, 20 banen). Dit is het eerste energietransitiepark met ketenefficiency en stromenuitwisseling. Op diverse locaties in de Energy Valley regio worden soortgelijke projecten ondersteund.

Schone Elektriciteit

Op basis van het Smart Grid programma is een aantal koplopergemeenten verenigd om nieuwbouwwijken te voorzien van een passend pakket aan decentrale energieopties met intelligente sturing. Parallel zijn met de NOM bedrijven gemobiliseerd om de ontwikkeling van producten en diensten die hier op aansluiten te stimuleren. In Hoogkerk is KEMA een eerste smart grid pilot gestart als onderdeel van een groot Europees project. De stichting Energy Valley maakt onderdeel uit van het CATO II programma dat onderzoek doet naar CO₂-capture. Daarnaast is door een consortium een Koers Noord aanvraag ingediend ten behoeve van het CCS-project in de Eemshaven. Samen met o.m. ECN is een programma opgesteld om de bedrijvigheid en kennis rond offshore windenergie in de Energy Valley regio uit te bouwen. Dit biedt goede kansen en zal de komende periode verder worden uitgewerkt.

Employability & Educatie

Kennisontwikkeling is gekoppeld aan projecten, zoals het flexigas-project waar 6 kennisinstellingen en 12 bedrijven o.l.v. RenQi Groningen praktijkonderzoek doen naar biogastoepassingen (investering €6,5 miljoen, deels Koers Noord). Daarnaast is een consortium van kennisinstellingen en bedrijven o.l.v. de RUG gestart met Energy Delta Gas Research (EDGaR), een groot onderzoeksprogramma naar duurzame gassen (investering €45 miljoen, deels Koers Noord). Met diverse bedrijven en kennisinstellingen is onder de noemer Hanze Energy Corridor een verkenning gestart naar internationale samenwerkingsopties ten behoeve van kennisontwikkeling. Dit zal komende periode verder worden uitgewerkt.

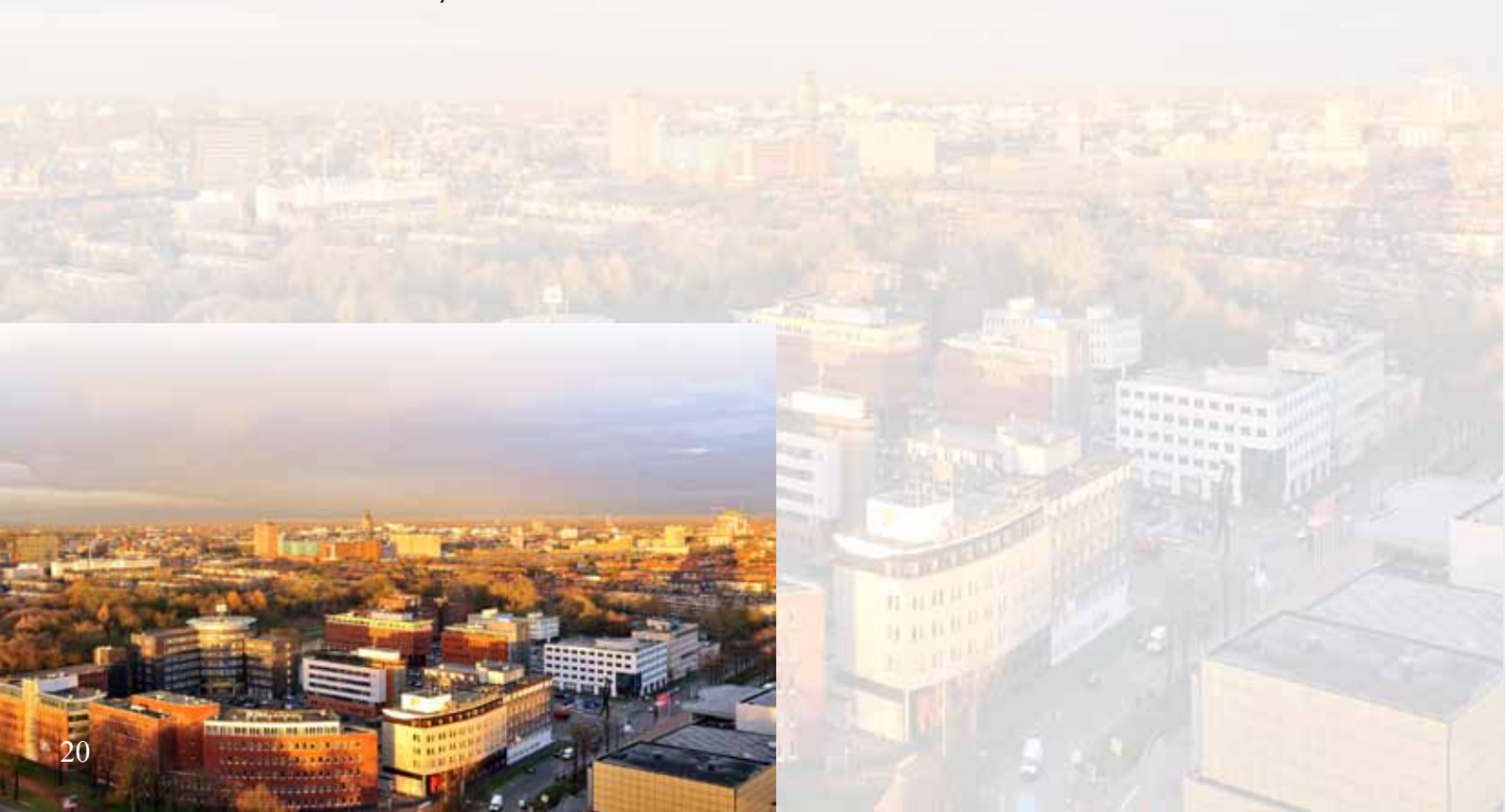
Als voorzitter van de Raad van Toezicht ben ik nauw betrokken bij deze ontwikkelingen. Voorzitter, lobbyist, netwerker, aanstuurder, alle rollen zijn aan de orde.

REGIONAAL PLATFORM CRIMINALITEITSBEHEERSING

Het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Groningen (RPC Groningen) is opgericht op initiatief van de Kamer van Koophandel Groningen, de gemeenten, het Openbaar Ministerie en de provincie Groningen. De commissaris van de koningin is voorzitter van zowel het platform als het dagelijks bestuur. Het platform houdt zich bezig met het terugdringen van criminaliteit waarvan het bedrijfsleven slachtoffer wordt. Het RPC Groningen doet dit door het ontwikkelen en uitvoeren van veiligheidsprojecten die zich richten op het terugdringen en voorkomen van criminaliteit. De projecten worden uitgevoerd voor en met ondernemers. Naast het RPC Groningen en ondernemers zijn hierbij ook vaak andere partijen zoals ondernemersverenigingen, gemeenten en politie betrokken.

Het RPC kijkt met name hoe de veiligheid van winkelcentra en bedrijfsterreinen verbeterd kan worden. Het RPC adviseert en helpt mee om een stappenplan op te zetten, zodat uiteindelijk het KVO-certificaat (Keurmerk Veilig Ondernemen) kan worden aangevraagd.

- Zeven winkelcentra zijn in 2009 (op verschillende niveaus) gecertificeerd met het Keurmerk Veilig ondernemen (KVO);
- Met ingang van dit jaar zal in het totaal circa 80 % van de bedrijventerreinen KVO-gecertificeerd zijn;
- 200 winkeliers hebben in 2009 in het kader van de Subsidieregeling Kleine Bedrijven een preventiecheck gekregen;
- Aan winkeldieven wordt een factuur van 151,- euro meegegeven voor het aanrichten van overlast. Steeds meer landelijke ketens sluiten zich hierbij aan. Resultaat: afname winkeldiefstal tot 50 % in de deelnemende winkels;
- 3 winkelcentra hebben zich aangemeld bij de actie voor het opleggen van een collectief winkelverbod;
- Er zijn in 2009 twee themabijeenkomsten georganiseerd met als onderwerp Interne Criminaliteit en Cybercrime.

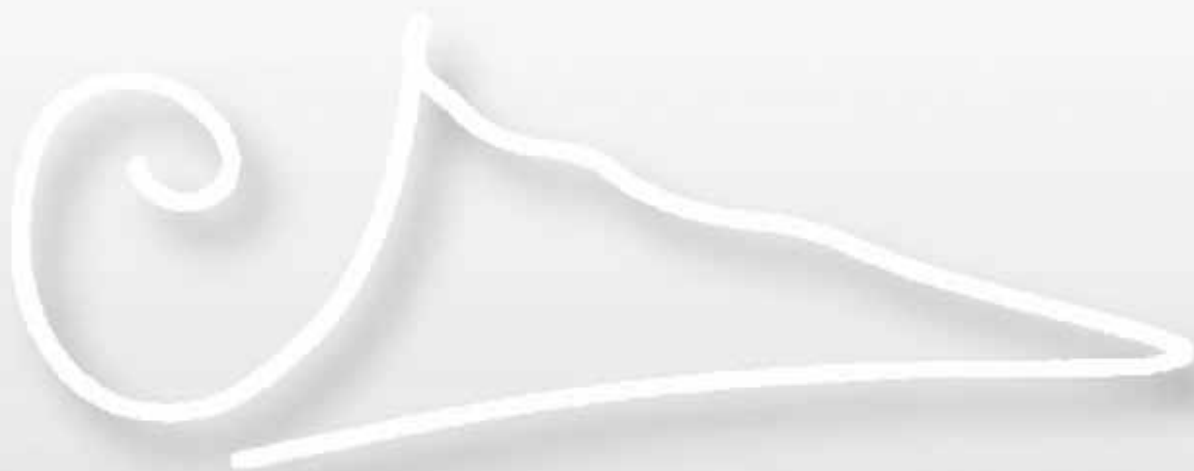

TAFEL VAN MAX

In 2009 zijn twee bijeenkomsten in café Hammingh te Garnwerd geweest met diverse Groningers uit verschillende hoeken om van gedachten uit te wisselen over een bepaald onderwerp. De eerste tafel was op 29 oktober en ging over democratie anno 2009. Vragen die aan de orde kwamen waren bijvoorbeeld: We zien een verminderde betrokkenheid van de burger bij de politiek. Is dit erg? Zouden we meer ruimte moeten creëren voor de burger? In de vorm van referenda bijvoorbeeld, of het raadplegen van burgers op een bepaald onderwerp via internet? Is het een idee om meer de kant op te gaan van bijvoorbeeld Brazilië, waar vijftig steden hun begroting maken met behulp van burgers? Of moeten we de politieke partijen meer steunen en moeten ze meer autoriteit krijgen? Hoe werkt dit alles op provinciaal niveau?

De tweede tafel vond plaats op 26 november. Bij deze tafel ging het over de toekomstige rol van provincies als middenbestuur. Wat zou een goede rolverdeling zijn tussen het Rijk, de provincies en de gemeenten? Moeten provincies zich uitsluitend concentreren op het ruimtelijk-economisch domein, zoals de commissie Ladders adviseert in 2008 in haar rapport Ruimte, regie en rekenschap. En zouden provincies zorg en welzijn primair moeten over laten aan gemeenten? Moeten we over gaan tot een 'landsdelig bestuur' waarin door provincies wordt samengewerkt of waarin enkele provincies als Noord- en Zuid-Holland zelfs zouden kunnen opgaan?

In 2010 worden deze "Tafels" voortgezet om te praten over actuele onderwerpen. Het is belangrijk om van inwoners uit de provincie met een verschillende achtergrond die elkaar niet zo snel in deze setting treffen, hun visie te horen. De bijeenkomsten vinden maximaal 6 keer per jaar plaats. Het gezelschap heeft telkens een andere en ook voor de deelnemers verrassende samenstelling.

BEZOEKEN LEDEN KONINKLIJK HUIS

citaat uit weeklog

donderdag 23 april

Op het Provinciehuis overhandigen de Zweedse FC Groningen spelers hun shirt aan het koningshuis. De asperges van Meinardi (Zuidbroek) zijn heerlijk en de lunch is zeer geanimeerd. In de stralende zon begeven we ons over een drukke Grote Markt naar de Universiteit (met band Universiteit Upsala). Studenten tonen er lifelines en studiewerk op Antarctica. Zeer levendig. Tot slot de studenten Zweeds, zang, handtekening in gastenboek en snorrende camera's.

Opening symposium "75 jaar Blindheidsbestrijding in Nederland" te Groningen door Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Margriet op 26 maart 2009.

Staatsbezoek Hunne Majesteiten Koning Carl XVI Gustaf en Koningin Silvia van Zweden aan Hare Majesteit Koningin Beatrix, programma Groningen op 23 april 2009.

Bijwonen symposium Rosalind Franklin Fellowship door Hare Koninklijke Hoogheid Máxima op 20 mei 2009.

Viering 50 Jaar Groningen Gasveld in aanwezigheid van Hare Majesteit Koningin Beatrix te Slochteren en Groningen op 16 juni 2009.

Doop schip "M.S. Beatrix" Koninklijke Wagenborg B.V. door Hare Majesteit Koningin Beatrix op 24 augustus 2009 te Delfzijl.

Heropening Moluks gemeenschapshuis Bunga Pala te Marum door Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Máxima op 30 september 2009.

Startsein 3FM Serious Request-actie door Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Máxima op 18 december 2009 te Groningen.

KONINKLIJKE ONDERSCHIEDINGEN

	adviezen	m	/	v
algemene gelegenheid (2008)	130 (113)	91 (68)		39 (45)
bijzondere gelegenheid (2008)	40 (72)	33 (62)		7 (10)
Totaal (2008)	170 (185)	124 (130)		46 (55)

Predikaat Koninklijk

In het verslagjaar heb ik het Koninklijk Huis vijf maal geadviseerd omtrent de aanvraag van het predikaat Koninklijk. Er is om bestendinging gevraagd in verband met een statutenwijziging en vanwege verloop van de geldigheidsduur van 25 jaar.

Predikaat Hofleverancier

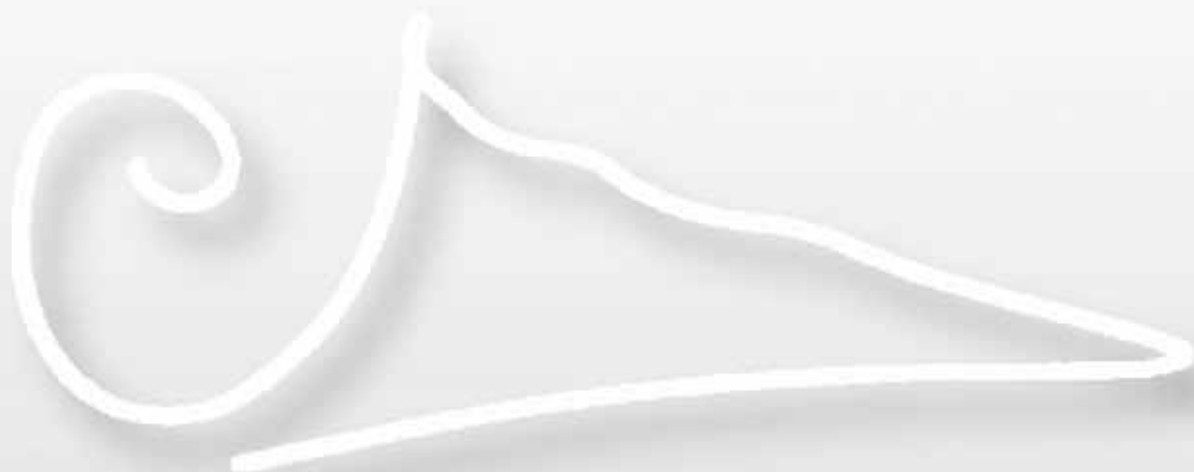
Er werden geen verzoeken ingediend om het predikaat Hofleverancier te mogen voeren.

Koninklijke Eremedaille

Dit jaar werd er drie maal beroep gedaan op een Koninklijke Eremedaille.

Medaille als Ereprijs

Er werd geen eremedaille als ereprijs bij Hare Majesteit aangevraagd.

BURGEMEESTERSZAKEN

Citaat weeklog

dinsdag 24 maart

In De Marne kookt Joan Stam, de huidige burgemeester, heerlijke andijviestamppot voor de kabinetschef en mijzelf. Daarna overleg met de fractievoorzitters over de procedure voor een nieuwe burgemeester. Joan stopt op 1 januari en ik wil een waarnemer (de verkiezingen zijn in maart). De fractievoorzitters hebben een beter plan: nu starten met de werving dan kan de "nieuwe" er op 1 januari zitten.

Commissaris van de koningen - burgemeesters

De commissaris is vertrouwenspersoon van de 23 burgemeesters. Dat leidt tot vele consultaties en adviezen. Soms ook tot adviezen richting colleges van Burgemeester en Wethouders of gemeenteraadsleden. Ieder jaar is er een "burgemeestersdag". Dit jaar was het onderwerp integriteitsbeleid, waarbij de directeur-generaal van het ministerie van Binnenlandse Zaken mevrouw André van Es een inleiding verzorgde. Het burgemeestersambt vergt de rol van samenbinder en soms "sherrif". En tegelijk ingebed in het college van Burgemeester en Wethouders en de gemeenteraad en wordt altijd contextueel uitgeoefend. Daarom is een korte lijn tussen de commissaris en burgemeesters zoals dat in Groningen het geval is verstandig. We hebben elkaar hard nodig. Soms kan het burgemeestersambt eenzaam zijn en juist dan wil ik als commissaris hen goed ter zijde staan.

Benoemingen

De benoeming van de burgemeesters van de gemeenten Appingedam (mevrouw H.K. Pot), Ten Boer (de heer A.N. van de Nadort), Vlagtwedde (mevrouw L.A.M. Kompier), Stadskanaal (mevrouw B.A.H. Galama) en Groningen (de heer J.P. Rehwinkel) vonden plaats in het verslagjaar. Voorbereidingen voor benoeming van de burgemeesters van Bedum (de heer J.P. Bakker) en De Marne (de heer F.H. Wiersma) vonden ook plaats in 2009. In 2009 zijn in totaal 6 nieuwe burgemeesters benoemd dat is bijna een kwart van het hele burgemeesterscorps. In het voorgaande jaar vonden ook al drie nieuwe benoemingen plaats, zodat gesteld kan worden dat een fors deel van het Groninger burgemeesterscorps is vernieuwd. 6 van de 25 gemeenten in de provincie Groningen heeft een vrouwelijke burgemeester. Dat is 24% van alle burgemeesters en ligt boven het landelijk gemiddelde van 20%. Toch is er nog steeds sprake van ondervertegenwoordiging van vrouwelijke burgemeesters. Dit betekent dat er een extra inspanning geleverd moet worden om deskundige en competente vrouwen bij de vertrouwenscommissies te introduceren.

Ontslag

De burgemeester van de gemeente Scheemda (mevrouw G.C.Jonkman-Jansen) ging per 31-12-2009 met ontslag vanwege de opheffing van de gemeente. Ook de waarnemend burgemeesters van Reiderland (L.P.A. van Kats) en Winschoten (P. van der Zaag) beëindigden hun taak als zodanig. De burgemeester van Bedum (de heer W.H. Everts) ging na drie perioden van zes jaar met ontslag en is een eigen bedrijf begonnen. De burgemeester van Stadskanaal (J.J. Stavast) ging met pensioen en de burgemeester van Vlagtwedde (J. Broertjes) werd burgemeester van Midden Drenthe. Ook de burgemeester van Groningen (J. Wallage) beëindigde zijn burgemeesterschap.

Herbenoemingen

De burgemeesters van Loppersum (A. Rodenboog) en Zuidhorn (E. Fennema) zijn in het verslagjaar herbenoemd.

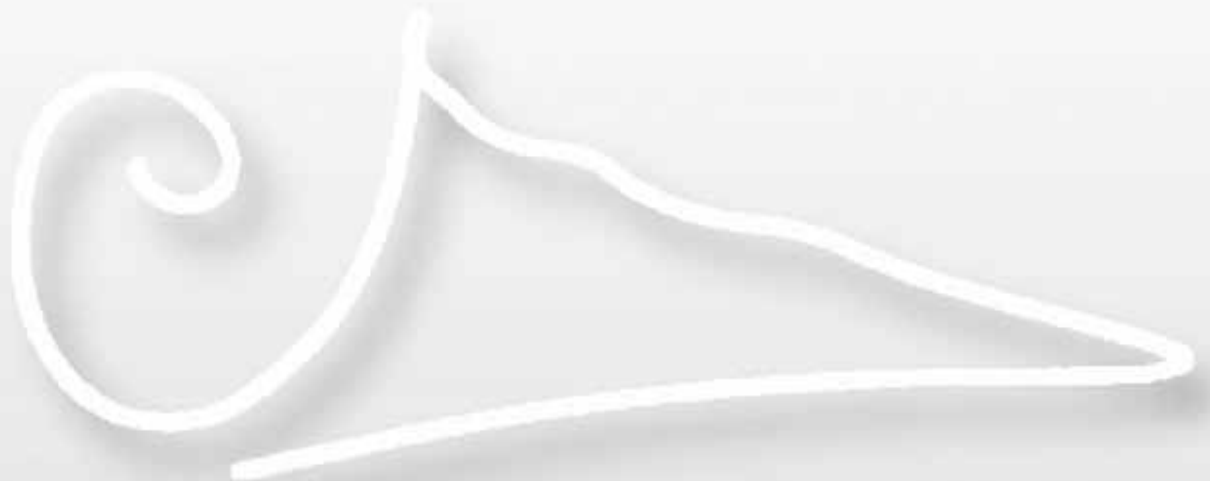

Waarneming

De gemeente Winschoten heeft in 2009 een waarnemend burgemeester (P. van der Zaag) gehad wegens het vertrek van de zittend burgemeester als gedeputeerde in Drenthe. Tevens werd de waarnemend burgemeester van de gemeente Oldambt (M. Zijlstra) aan het eind van 2009 benoemd. Daarnaast hebben de gemeenten Appingedam (mevrouw H.K. Pot), Ten Boer (mevrouw A. van der Hoek) en Vlagtwedde (de heer G. Oosting) een waarnemend burgemeester gehad vanwege het feit dat een burgemeesterloos tijdperk moest worden overbrugd.

Adviezen van en aan ambtgenoten

Naar de burgemeestersvacatures in onze provincie solliciteren ook kandidaten die woonachtig zijn buiten de provincie Groningen. Maar ook in onze provincie zijn er mensen geweest die naar een burgemeestersvacature in een andere provincie hebben gesolliciteerd. Over deze kandidaten wisselen de commissarissen van de koningin onderling informatie uit. In het verslagjaar is dat ongeveer 113 maal gebeurt in de richting van mijn ambtgenoten en plusminus 15 maal vanuit mijn ambtgenoten aan mijzelf. In enkele gevallen is het ook noodzakelijk geweest om de burgemeester van de woonplaats van de kandidaat te raadplegen, omdat ik de sollicitant niet persoonlijk kende.

SCHOLENTOUR

Citaat uit weeklog

vrijdag 29 mei

Strijkt mijn scholentour neer bij het Ommelander College in Appingedam. Betrokken onderwijzers en leerlingen en onvermijdelijk ook debat over de samenwerking Ommelander en Fivelcollege. Ommelander College is ok zingen de leerlingen, maar er is ook besef dat in tijden van bevolkings- en dus leerlingenkrimp samenwerking onmisbaar is. Maar over de wijze waarop is stevig debat. RTVNoord neemt op maar wil ook weten wat ik over Europa te zeggen heb.

In september 2008 is de scholentour "What's going on?" gestart. Door het geven van gastlessen aan leerlingen van het VMBO, HAVO en Atheneum komen enerzijds jongeren meer te weten over de provincie als organisatie en anderzijds hoor ik wat jongeren bezighoudt en wat ze belangrijk vinden. De gastlessen hebben als onderwerpen: wat doet de provincie, wat doet een commissaris van de koningin en wat doet de provincie voor jongeren. Jongeren worden ook gevraagd hun mening te geven en dat levert boeiende debatten op over werk, toekomst, wel of niet in de provincie blijven na opleiding?, openbaar vervoer en politiek.

De provincie Groningen heeft een Trendteam waarin 25 jongeren zitten. Zij denken mee met de provincie en zorgen er voor dat de stem van jongeren gehoord wordt als er nieuw beleid wordt gemaakt. Leden van het Trendteam waren bij de gastlessen aanwezig. Tijdens de lessen werd de video "What's going on?" getoond. De film is speciaal gemaakt voor jongeren en laat op een verhalende manier de taken van de provincie zien.

Dit jaar zijn acht middelbare scholen bezocht. In de provincie zijn in totaal 25 hoofdlocaties voor middelbaar onderwijs, die allen bezocht zullen worden.

Overzicht bezochte scholen:

15 januari	Leon van Gelder School Groningen
11 februari	Fivel College Delfzijl
19 maart	Lauwers College Grijpskerk
29 mei	Ommelander College Appingedam
4 juni	Hogeland College Warffum
2 oktober	Gomarus College Groningen
4 november	Dollard College Scheemda
10 december	Dr. Aletta Jacobs College Hoogezand

REPRESENTATIE

Citaat uit weeklog

dinsdag 27 januari

De avond en verder alle avonden tot en met zaterdag zijn voor Medea. De Stadsschouwburg is "ons" thuis. Met kleedkamer, eetruimte, artiestenfoyer. Met "renderen" en geluidstest. We dribbelen allen over het grote toneel. Beweging, houding, stem, tekst repeteren, opbouwen van de concentratie. In Kreonpak gestoken. 20.00 uur zaaldeuren open en 20.15 uur echte aanvang. Met het Gronings volkslied en mijn openingspeech "ik ben politicus, bestuurder, ik ben Kreon". Natuurlijk ben ik gewend speeches te houden in het openbaar. Maar die mechanismen werken beperkt op toneel: ander tempo, context, spanning, bedoeling. Dus maar beter mezelf overgeven en vertrouwen op de regisseur. En dan na twee uur intensief spelen, applaus, afreageren in de gangen achter het toneel en dan napraten met het publiek in de foyer.

Ook in 2009 zijn weer vele werkbezoeken geweest aan bedrijven en instellingen. Wat opvalt is dat Groningen vele innovatieve bedrijven heeft maar dat dit niet erg bekend is. Het is belangrijk om dit onder de aandacht te brengen en Groningen als innovatieve provincie op de kaart te zetten.

De bezoeken aan sportclubs, het bijwonen van wedstrijden en het bezoeken van culturele voorstellingen is een goede manier om op een laagdrempelige en informele wijze in contact te komen met inwoners van de provincie. Dat levert naast boeiende ontmoetingen ook veel informatie op over wat er in Groningen leeft zodat waar nodig ondersteuning geboden kan worden of mensen met elkaar in contact kunnen worden gebracht.

overzicht werkbezoeken aan bedrijven

22-1-2009	werkbezoek Gasterra, Groningen
18-6-2009	werkbezoek Elzinga Cargo Facilities, Uithuizermeeden
25-6-2009	werkbezoek aan Central Industrie Group, Groningen
18-9-2009	werkbezoek LPF Flexible Packaging, Grootegast
13-11-2009	werkbezoek Magic Boiler Company, Zuidbroek

Januari

- 5-1-2009 Nieuwjaarsdiner met burgemeesters provincie Groningen, Haren
- 5-1-2009 Nieuwjaarsreceptie provincie Groningen, Groningen
- 6-1-2009 Nieuwjaarsontvangst van HMdK, paleis Noordeinde, Den Haag
- 7-1-2009 Nieuwjaarsreceptie Kamer van Koophandel Noord-Nederland, Groningen
- 8-1-2009 Bijwonen Internationaal Concours Hippique, Zuidbroek
- 8-1-2009 Kennismakinggesprek Monseigneur De Korte, Groningen
- 10-1-2009 Medewerking verlenen aan dubbelinterview met Jacques Wallage tijdens talkshowmarathon, Groningen
- 10-1-2009 Bijwonen basketbalwedstijd Capitals-Amsterdam, Groningen
- 12-1-2009 G50 nieuwjaarsbijeenkomst, Assen
- 14-1-2009 Nieuwjaarsbijeenkomst Energy Valley, Groningen
- 15-1-2009 Scholentour Leon van Gelderschool, Groningen
- 15-1-2009 Eurosonic Noorderslagfestival 2009, Groningen
- 17-1-2009 Verkiezing meest attente Groninger, Midwolda
- 18-1-2009 Bijwonen opening tentoonstelling van Umo Raus, Groningen
- 20-1-2009 Presentatie Healthy Ageing, Provinciehuis Fryslân, Leeuwarden
- 22-1-2009 Werkbezoek Gastterra, Groningen
- 27-1-2009 Première NNT voorstelling Medea, gastrol als Kreon, Groningen
- 30-1-2009 Bezoek van Kreis Leer, Groningen
- 30-1-2009 Ontvangst + toespreken medewerkers RWE, Groningen

Februari

- 2-2-2009 Treffen met bewoners Blauwestad, Blauwestad
- 2-2-2009 Opening verrichten tentoonstelling Kind onder Vuur, Nederlandse Rode Kruis district Groningen, Groningen
- 4-2-2009 Opening verrichten foto-expositie Groningen-Sint Petersburg, Groningen
- 5-2-2009 Presentatie plannen Noord Nederland; overhandiging boekwerk CCS Ministerie EZ, Den Haag
- 9-2-2009 Symposium over Aziatisering van de EU en Nederland, RUG Groningen
- 10-2-2009 Medewerking verlenen aan provinciaal dictee 2009, Groningen
- 11-2-2009 Scholentour, Fivel College in Delfzijl
- 12-2-2009 Symposium KPN-IT, Groninger Museum, Groningen
- 12-2-2009 Vervolgbezoek aan Regiopolitie Groningen, Groningen
- 12-2-2009 Voorzitter jury Lagerhuis debat jongeren, Groningen
- 12-2-2009 Lezing voor het Nutsdepartement Vlagtwedde, Vlagtwedde
- 14-2-2009 Heropening dorps huis Weersterheem, Garrelsweer
- 14-2-2009 Bezoek aan expositie werk Sip Hofstede, Eenrum
- 20-2-2009 Bijwonen doop nieuwbouw schip Bodewes Shipyard, Hoogezand
- 25-2-2009 Bijeenkomst met consul-generaal uit St. Petersburg, Groningen
- 25-2-2009 Onthulling kunstwerk van Joost Swarte, Slochteren
- 26-2-2009 Bezoek ambassadeurs aan Noord-Nederland, Leeuwarden
- 26-2-2009 Themabeenkomst i.k.v. coördinatieplan Rampenbestrijding Waddenzee (CRW) Leeuwarden
- 27-2-2009 Toespraak Ostasiatischen Vereins Bremen, Bremen
- 28-2-2009 Deelname aan radioprogramma Spijkers met koppen met J. Jorritsma, Groningen

Maart

- 1-3-2009 Provinciale Brassband, Puddingfabriek, Groningen
- 2-3-2009 Werkbezoek staatssecretaris BZK aan Delfzijl/Eemsdelta, Delfzijl
- 5-3-2009 Voorstelling NNT Medea bijwonen, Groningen

- 5-3-2009 Toespraak AIESEC VNO NCW congres, Groningen
- 6-3-2009 Courtesy visit generaal consul Turkije dhr. Nihat Ersen, Groningen
- 7-3-2009 Bijwonen concert vocal ensemble The Gents, Groningen
- 8-3-2009 Lezing over Europa van de regio's, Winsum
- 11-3-2009 Bezoek aan 1e Kamer met Provinciale Staten, Den Haag
- 12-3-2009 Bijwonen NLTO Landbouwdiner, Leek
- 13-3-2009 Medewerking verlenen aan seminar managementleergang, Groningen
- 18-3-2009 Medewerking verlenen aan nationale Boomfeestdag, Groningen
- 19-3-2009 Scholentour Lauwers College, Grijpskerk
- 26-3-2009 Opening viering 395 jarig bestaan Rijksuniversiteit Groningen, Groningen
- 26-3-2009 Bijwonen opening nationale symposium 75 jaar blindheidsbestrijding in Nederland door HKH Prinses Margriet, Groningen
- 26-3-2009 Bezoek aan medewerkers Groningen Seaports, Delfzijl
- 26-3-2009 Prijsuitreiking "Kern met pit", Groningen
- 27-3-2009 Officiële aftrap dakpannenactie restauratie stationsgebouw Zuidbroek, Zuidbroek
- 28-3-2009 Toespraak Districtsconferentie Rotary over water/zuivel 3e landen (Kenia), Groningen
- 31-3-2009 IPO bestuursdiner, Wassenaar

April

- 1-4-2009 Opening bijwonen Zweeds consulaat, Groningen
- 2-4-2009 In ontvangst nemen 1ste setje kaarten i.k.v. 40 jarig jubileum, St. Oude Groninger Kerken, Groningen
- 16-4-2009 Bijwonen première van Heelhuids & Halsoverkop, Groningen
- 16-4-2009 Lezing verzorgen tijdens congres Studentenorganisatie Groningen, Groningen
- 16-4-2009 Startsein verrichten digitale Beeldbank Groningen, Groningen
- 16-4-2009 Toespraak landelijke conferentie Value in the Valley, Groningen
- 17-4-2009 Opening Electrabel Windmolenpark, Eemshaven
- 17-4-2009 Ontvangst 1e en 2e Kamerleden Groningen
- 17-4-2009 Opening Eem&Weem festival 2009, Groningen
- 18-4-2009 Gastspreker Vrijwilligersdag de Zonnebloem afdeling Groningen, Zuidbroek
- 21-4-2009 Staatsbanket t.g.v. bezoek Hunne Majesteiten koning Carl XVI Gustav en Koningin Sylvia van Zweden, Paleis Noordeinde Den Haag
- 23-4-2009 Afscheidsreceptie gedeputeerde H. Bleker, Groningen
- 23-4-2009 Staatsbezoek Koning Carl XVI Gustav, Koningin Sylvia van Zweden en Koningin Beatrix, Delfzijl en Groningen
- 24-4-2009 Bijwonen speciale vrijdagavondopening Groninger Museum, Groningen
- 26-4-2009 Bijwonen overdracht synagoge Folkingestraat, Groningen
- 26-4-2009 Cheque in ontvangst nemen na voetbalwedstrijd t.b.v Leprastichting, Groningen

Mei

- 4-5-2009 Bijwonen Dodenherdenking, Groningen
- 5-5-2009 Bijwonen Bevrijdingsdag Stefanuskerk in Noorddijk en Rozenpaviljoen in Winschoten
- 5-5-2009 Bijwonen Bevrijdingsfestival Groningen
- 6-5-2009 Spreken bij Gasunie Congres Gas Infrastructure Europe, Groningen
- 8-5-2009 In ontvangst nemen Strategisch Advies van SER Noord Nederland, Groningen
- 8-5-2009 Inbedrijfstelling molen Fortuin, Noordhorn
- 9-5-2009 Kunstveiling in Zuurdijk
- 9-5-2009 Groningen meets Europe en Nacht van Europa, Groningen

- 10-5-2009 Finish handeling verrichten van de Nordconnect Trial, Haren
- 12-5-2009 Collecte i.k.v. Anjeractie, Zuidwolde
- 13-5-2009 In ontvangst nemen 1e exemplaar Lustrumboek 'De kracht van het levensverhaal', Zuidhorn
- 14-5-2009 Bijwonen installatie commissaris van de koningin J.Tichelaar, Assen
- 15-5-2009 Spreken bij Conferentie Circom, Midwolda
- 15-5-2009 Verrichten opening Jongerenfestival Salaam, Simplon Groningen
- 18-5-2009 Jurybijeenkomst Jaarprijs Noorderpoortcollege in aanwezigheid van minister Plasterk, Groningen
- 19-5-2009 Ontvangst gouverneur provincie Shaanxi China, Assen en Groningen
- 20-5-2009 Aanwezig bij uitreiking Rosalind Franklin leerstoelen door Prinses Máxima, Groningen
- 23-5-2009 Spreken bij viering 40 jaar Lauwersmeer, Lauwersoog
- 23-5-2009 Opening kunstroute gemeente Ten Boer, Ten Post
- 25-5-2009 Uitreiking Tine Clevering-Meijer Prijs, Groningen
- 28-5-2009 In ontvangst nemen zeefdruk synagoge Winsum
- 28-5-2009 Bijwonen afscheid gedeputeerde M. Calon, Groningen
- 28-5-2009 Starthandeling verrichten renovatie woningen in de wijk De Hoogte, Groningen
- 28-5-2009 Ontvangst en rondleiding eerstejaars studenten geschiedenis Provinciehuis Groningen
- 29-5-2009 Scholentour Ommelander College, Appingedam
- 30-5-2009 Bezoek aan European Tournament for Dancing Students, Groningen
- 30-5-2009 Spreken bij Waddentoogdag, Delfzijl

Juni

- 1-6-2009 Bijwonen Vlaggetjesdag, Zoutkamp
- 4-6-2009 Afscheid dhr. P. Franssen, Euroborg Groningen
- 4-6-2009 Galafeest ter gelegenheid van 395 jarig bestaan RUG, Groningen
- 4-6-2009 Groningen Promotie Ambassadeursbijeenkomst, Groningen
- 4-6-2009 Scholentour, Hogeland College, Warffum.
- 6-6-2009 Bijwonen viering 20-jarig bestaan Haydn Jeugd Strijkorkest, Groningen
- 11-6-2009 Vaardag Rijksheren op koftjalk "Voorwaarts Voorwaarts"
- 13-6-2009 Onthullen van de 'Er gaat niets boven Groningen' bus, Groningen
- 13-6-2009 Opening De Nacht van Kunst & Wetenschap i.k.v. van 395 jarig bestaan RUG, Groningen
- 14-6-2009 Fundraising-dinner voor de Oxfam-Novilb Trailwalker, Groningen
- 14-6-2009 Onthulling kunstwerk Duurzaamheidsmarkt Grote Markt, Groningen
- 14-6-2009 Opening van première concert Noord Nederlands Jeugd Orkest, Groningen
- 16-6-2009 Ontvangst Koningin Beatrix i.k.v. 50 jaar gas, Slochteren
- 18-6-2009 Werkbezoek aan Noorderpoort Centrum Vakopleiding, Groningen
- 18-6-2009 Spreken op Congres Marktkansen voor energie in Noord Nederland, Groningen
- 18-6-2009 Werkbezoek kantoor Elzinga Cargo Facilities, Uithuizermeeden
- 19-6-2009 Werkbezoek Noordelijke Regieraad Bouw, Groningen
- 21-6-2009 Startschot NK Wielrennen Bourtange-Vlagtwedde, Bourtange

- 25-6-2009   Courtesy visit ambassadrice Slowakije mw. Oksana Tomova, Groningen
- 25-6-2009   Werkbezoek aan de Central Industrie Group, Groningen
- 25-6-2009   Spreken bij afscheid burgemeester J. Wallage, Groningen
- 27-6-2009   In ontvangst nemen eerste officiële gas cd-DVD, Harkstede
- 27-6-2009   2e editie Terug naar het begin St. Oude Groninger Kerken, Loppersum
- 29-6-2009   Rondleiding Gasthuis Groningen, Groningen

Juli

- 2-7-2009   Werkbezoek aan Stichting Het Groninger Landschap, Pieterburen

Citaat uit weeklog

vrijdag 21 augustus

De avond hebben we als provincie maar liefst 4 ministers, enkele staatssecretarissen en een deel van de ambtelijke top op bezoek. Als ze daadwerkelijk in het Provinciehuis aankomen met hun partners, blijken velen verrast elkaar te ontmoeten. Nog niet eerder zo velen hier bijeen. Op sleeptouw naar Noorderzon, vallen we niemand met zaken lastig, maar allen blijken bereid een boodschap of info aan te horen. Goede sfeer, een prachtige Mirror, Mirror voorstelling, met veel visueel genieten. Bij het nagerecht het idee dat dit toch maar gelukt is. Na meer dan een half jaar voorbereiding. Ook de ministers complimenteren ons.

Augustus

- 12-8-2009   Aanwezig bij BBQ Jonge Socialisten Groningen tijdens 41ste editie KEI-week, Groningen
- 21-8-2009   Ontvangst gasten Noorderzon, Groningen
- 22-8-2009   Ontvangst gasten Delfsail aan boord van de Sorlandet, samen met burgemeester E. Groot, Delfzijl
- 23-8-2009   Vaartocht tijdens Delfsail te gast bij S. Huygens Journaal, Delfzijl
- 24-8-2009   Bijwonen doop schip van rederij Wagenborg door Koningin Beatrix, Delfzijl
- 26-8-2009   Opening VMBO-schooljaar, Winsum

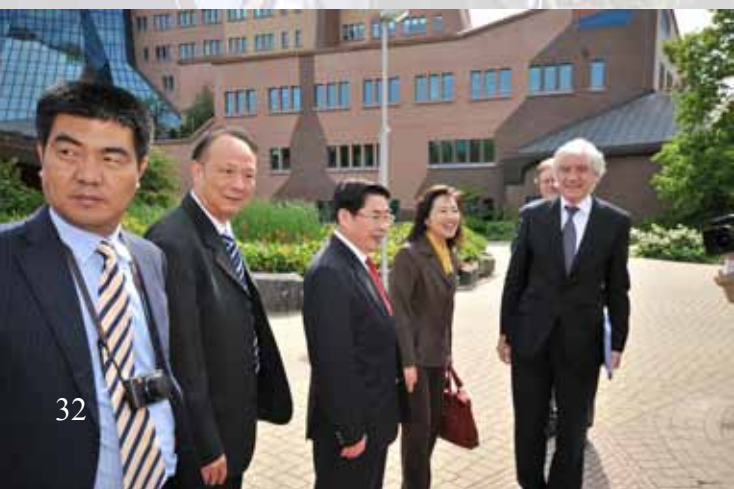
- 28-8-2009 Bijwonen viering Groningens Ontzet, Groningen
- 29-8-2009 Bijwonen Festival Zomer Jazz Fietstour, Garnwerd

September

- 3-9-2009 Gastoptreden bij Freek de Jonge, Winsum
- 4-9-2009 Overhandiging 1e exemplaar eeuwboek Willem Lodewijk Gymnasium, Groningen
- 4-9-2009 Ondernemersgala VNO NCW, Groningen
- 8-9-2009 Ontvangst ambassadeur Mexico dhr. Jorge Lomónaco Tonda, Groningen
- 12-9-2009 Bezoek aan tentoonstelling Kopstukken, Groningen
- 12-9-2009 Open Monumentendag in Provinciehuis, Groningen
- 12-9-2009 Opening verrichten Special Olympics Regionale Spelen, Groningen
- 14-9-2009 Ontvangst ambassadeur van Litouwen dhr. Vaidotas Verba, Groningen
- 14-9-2009 Inleiding voor Bouwsociëteit Drenthe, Westerbork
- 15-9-2009 Bijwonen Verenigde vergadering der Staten Generaal, Den Haag
- 15-9-2009 Prinsjesdagborrel VNO-NCW, Den Haag
- 16-9-2009 Deelname aan regionale conferentie Verantwoordelijk burgerschap, Groningen
- 16-9-2009 Medewerking aan Regionaal Ondernemerscongres Noord Nederland, Groningen
- 17-9-2009 Bijwonen voorstelling Noord Nederlands Toneel La Divina Commedia, Groningen
- 21-9-2009 Afscheid van CdK Noord Brabant mw. H. Maij-Weggen, Den Bosch
- 24-9-2009 Ontvangst Chinese delegatie uit Shaanxi, Groningen
- 24-9-2009 Deelname aan debat Younglink 'Herrie aan tafel', Groningen
- 26-9-2009 Opening tentoonstelling Eddy Roos, Drents museum Assen
- 28-9-2009 Opening verrichten van nieuwe incubator voor ondernemers en ondernemingen Hanzehogeschool/RUG, Groningen
- 29-9-2009 Bijwonen tweedaagse IPO-jaarconferentie, Utrecht
- 30-9-2009 Café Reuring bijeenkomst over thema krimp, Den Haag

Oktober

- 1-10-2009 Openingshandeling website 123subsidie.nl, Groningen
- 1-10-2009 Opening streekkamer/onthulling borstbeeld Simon van Wattum, Stadskanaal
- 1-10-2009 Uitreiking Abel Tasmanpenning in kader van Groninger ondernemersprijs, Groningen
- 1-10-2009 Opening derde Groningse beursvloer, Groningen
- 2-10-2009 Scholentour Gomarus College, Groningen
- 2-10-2009 Spreken op 8e jaarcongres vastgoedmarkt Noord Nederland, Assen
- 3-10-2009 Bijwonen jubileumconcert Winschoter kamerkoor, Winschoten
- 3-10-2009 Bijwonen theater SWET 5, Nuis
- 6-10-2009 Voorstelling Club Guy & Roni, Pinball and Grace, Groningen
- 10-10-2009 Aanwezig zijn bij opening tentoonstelling Folkert de Jong, Circle of trust, Groningen
- 10-10-2009 Voorstelling/première bijwonen Noord Nederlands Danstheater (NND) Avalanche Groningen

11-10-2009 Prijsuitreiking 4-mijl, Groningen
 12-10-2009 Bezoek bij mw. L. Douwes uitreiking oorkonde Ubbo Emmius Colleghe, Groningen
 15-10-2009 Werkbezoek aan waterschap Noorderzijvest, Groningen
 15-10-2009 Lezing verzorgen voor de Alumni van sociologen in Groningen, Groningen
 15-10-2009 Opening verrichten nieuw centrum voor Doven en Slechthorenden, Groningen
 16-10-2009 Bijwonen 2e editie Hanzedag, Groningen
 18-10-2009 Overhandiging autosleutel van "groene" bus aan FC Groningen, Groningen
 25-10-2009 Bijwonen voorstelling NNT - voorstelling Fahrenheit 45, Groningen
 27-10-2009 In ontvangst nemen eerste exemplaar boek Industrieel Erfgoed 2.0, Groningen
 29-10-2009 Opening verrichten Nordconnect-congres, Groningen
 30-10-2009 Bijwonen Stichting van der Leeuw; lezing door Alain de Botton, Groningen

November

3-11-2009 Bijwonen voorstelling Achterlanden, Groningen
 3-11-2009 SNN Ontbijtsessie met jonge ondernemers, Groningen
 4-11-2009 Gemeentebezoek Winschoten/Scheemda/Reiderland, Winschoten
 4-11-2009 Scholentour Dollard college, Scheemda
 6-11-2009 Provinciale Statenexcursie Brussel en Maastricht
 7-11-2009 Bijwonen 19e editie TAPTOE Groningen, Groningen
 12-11-2009 Uitspreken feestrede 15-jarig bestaan voorbereidend jaar Hoger Onderwijs, Groningen
 13-11-2009 Gemeentebezoek Winsum
 18-11-2009 Werkbezoek St. Petersburg 18, 19 en 20 november, Sint Petersburg
 22-11-2009 Koffie concertkalender,"Highlights" van klassieke ensembles van het Prins Claus Conservatorium, Oudeschans
 22-11-2009 Bezoek aan atelier van dhr. Gardella, Garnwerd
 23-11-2009 In ontvangst nemen 1e exemplaar Het Groninger Jubileumboek in het kader van 100-jarig jubileum, Grafische industrie de Marne BV, Leens
 23-11-2009 Ontmoeting ambassadeurs Groningen Promotie Overleg, Groningen
 23-11-2009 In ontvangst nemen boek Stichting Historie Joods Groningen, Groningen
 25-11-2009 Uitreiken certificaten Ubbo Emmius College, Groningen
 25-11-2009 Nordwest Messe in Emden
 26-11-2009 Dagvoorzitter Conferentie Mantelzorg, Groningen
 30-11-2009 Bijwonen afscheidsmatinee dhr. Thom van der Goot directeur Stadsschouwburg, Groningen

December

3-12-2009 In ontvangst nemen jubileumboek St. Oude Groninger Kerken, Groningen
 3-12-2009 Werkbezoek CMO Groningen, Delfzijl
 3-12-2009 NLTO Landbouwdiner, Westerlee
 8-12-2009 SNN ontbijtsessie SNN met mkb'ers, Groningen
 9-12-2009 Netwerkdiner SNN i.s.m. RUG, thema Healthy Ageing, Groningen
 9-12-2009 Openingswoord spreken bij oudejaarsborrel secretaresseplatform provincie Groningen, Groningen
 10-12-2009 1ste paal slaan NUON Energiecentrale, Eemshaven
 10-12-2009 Scholentour Alleta Jacobscollege, Hoogezand
 11-12-2009 In ontvangst nemen 1e exemplaar boek over cultuurhistorie Oldambt, Nieuw-Scheemda
 11-12-2009 Afscheidsbijeenkomst burgemeester mw. J. Stam, Leens
 14-12-2009 Bezoek AOC Terra ikv Serious Request, Oldekerk
 15-12-2009 Oudejaarsborrel pers, Groningen
 16-12-2009 Eindejaarsreceptie VNO-NCW, Groningen
 16-12-2009 In ontvangst nemen Almanak Vindicat, Groningen

NEVENFUNCTIES

Citaat weeklog

woensdag 9 september

's Middags voortgangsgesprek met minister Ter Horst over Groninger zaken van de commissaris. Hoe staan de zaken na twee jaar. Wordt een grondig, maar ook positief gesprek. De minister toont steun voor de provincies, maar dan wel de moderne. En ze deelt mijn opvatting over geen betaalde bijbanen of anders het verdiende geld te storten in provinciekas.

Onbezoldigde nevenfuncties voortvloeiend uit de functie:

- Voorzitter van de commissie van administratie van het fonds t.b.v. de landbouw in de provincie Groningen
- Voorzitter van het Groningen Promotie Overleg
- Lid van het algemeen bestuur van het SNN
- Lid van het dagelijks bestuur van het SNN
- Voorzitter van het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing
- Voorzitter van het Prins Bernhard Cultuurfonds
- Voorzitter van het J.B. Scholtenfonds
- Voorzitter van het H.S. Kammingafonds
- Voorzitter Raad van Toezicht Energy Valley
- Lid Taskforce Carbon Capture and Storage
- Voorzitter Noordelijke Regieraad Bouw
- Voorzitter Interprovinciale regiegroep Bestuursakkoord IPO-Rijk

Bezoldigde nevenfuncties voortvloeiend uit de functie:

Geen.

Onbezoldigde nevenfuncties niet voortvloeiend uit zijn functie:

- Voorzitter van de Leprastichting
- Voorzitter Evert Vermeerstichting
- Lid bestuur Stichting Mansholtprijs

Bezoldigde nevenfuncties niet voortvloeiend uit zijn functie:

Geen.

Comités van aanbeveling

- EBF (Economische en Bedrijfskundige Faculteitsvereniging) Congres 2010
- Stichting Ambiance Noord-Nederland
- International Student Congress of Medical Sciences 2010
- Herinneringencentrum Westerbork
- Haydn Jeugd Strijk Orkest
- St. Steunfonds Het Nederlands Landschap
- Prinses Christina Concours (PCC-Noord)
- Lokale adviesraad AIESEC - Groningen
- Stichting Eurovoetbal
- Gronings symfonieorkest 'De Harmonie'

- Stichting Peter de Grote Festival
- Stichting 'Loodskotter Eems'
- Noord Nederlands Orkest
- Stichting Historie Joods Groningen
- Gasthuis Groningen
- Medische Alumnivereniging Antonius Deusing
- Groninger Studenten Orkest MIRA
- Martini Manege
- Stichting Vier 5 mei
- Fotomanifestatie Noorderlicht
- Nederlandse Stichting Geluidshinder
- Kenniscentrum Human Technology KITZ
- Stichting 'Domies Toen' Botanische Tuin Groningen
- Stichting ADHD Volwassenen
- Stichting Duinbehoud 'Samenwerking Kust & Zee'
- Stichting Nationale Campagne tegen Geweld
- Stichting KEI
- Vereniging 'Vrienden van het Behouden Huys'
- Rechtswinkel Groningen
- Groninger Studenten Roeivereniging Aegir
- Stichting Woongroep Toermalijn
- Noordelijk Platform Taal (RuG)
- Zernike Science and Business Award
- Vrienden van het Platteland
- Stichting Erven A. de Jager
- Stichting Burns Turiani Martiniziekenhuis
- Stichting Aanpak Financiële en Economische Criminaliteit
- Vereniging Vrienden v/d Hortus - Steunfonds Hortus Haren
- Stichting Keurmerk Streekproducten Groningen
- Noord Nederlands Orkest - Instrumentenfonds
- Comité 'Last Post Nederland 1940-1945'
- COS Groningen - 'Groningen: Eerlijke Handelsstad'
- Stichting Historische Scheepswerf Hoogezand-Sappemeer
- ACLO (Sportcentrum RuG & HG)
- Stichting Student en Literatuur 'Oprichting Studentenliteratuurprijs'
- 'De Turfcentrale, broedplaats van de Kunst' - gem. Veendam
- Stichting Egbert Reitsma
- Classic Cup Velocitas 1897
- Showband Marum
- Regionaal Steunpunt Achter de Regenboog - Groningen
- Showband & Wielrijdersmuziekcorsus Crescendo Opende
- Restauratiefonds Jacobikerk
- STOEL - De Herberg
- Stichting Van der Leeuw-lezing
- Stichting DelfSail 2009
- Connect International
- Stichting Hanze Events - Walk for Life/Terry Fox Run
- Groninger Studenten Cabaret Festival
- Scholen voor Duurzaamheid
- St. Ned. Hulp v/h Centrum v. Revalidatie & Verzorging Grojec-Polen
- Stichting Nicolaïkerk Appingedam

- Stichting 'Achter de Regenboog'
- Stichting Jeugdsportfonds Groningen
- Stichting Muziektheaterproducties Oost-Groningen
- Stichting behoud Voorwaarts, Voorwaarts
- Nederlands Studenten Orkest 2009
- Groninger Debating Society Kalliope
- Stichting Hoornse Meer Concert
- EBF Congres
- Jaar van de Tradities
- Oktober Kennismaand
- 16e European Congres over "Medical Simulation"
- Theaterproductie 't Wotterop
- Centro de Estudios Mexicanos
- EBF International Business Research 2010
- 39e Lustrum Vindicat Atque Polit
- Kids United
- Groningen Stadmarathon
- Ingenieurssymposium
- St. Kunst en Cultuur de Graanrepubliek
- Nederlands Rode Kruis afdeling Groningen
- St. Behoud Synagoge Winsum
- Nederlands Studenten Orkest (NSO) 2010
- GHD Ubbo Emmius
- Studievereniging De Chemische Binding voor reis naar IJsland
- Stichting Noordelijk Koorfestival
- GOOV Muziektheater musicalproductie Bommen Berend
- LeekBurners
- Drents Museum
- Studiereis Industrial Engineering and Management (IEM) Project
- Jubileumproject Provinciaal Senioren Orkest Groningen
- KamerFilharmonie Der Aa

Beschermheer

- St. Vrienden Martini Ziekenhuis
- Groninger Monumentenfonds
- Ver. Vrienden van Martinikerk
- Centrum voor Canades Studies
- Jeugdtheaterschool Wonderboom
- St. Oude Groninger Kerken
- Bond v. Nederlandse Militaire Oorlogs- en Dienstslichtoffers
- Koninklijk Mannenkoor Gruno
- Alg. Oranjevereniging Oranje Nassau
- Groninger sportvereniging Be Quick
- Stichting Op Roakeldais
- Provinciale Brassband Groningen
- St. Vrienden van het Groninger Landschap
- Kulturbrücke Emsdelta Auf zu neuen Ufer
- Operaproject Carmen
- Stichting Indie Monument

redactie,
Communicatie en Kabinet, provincie Groningen

vormgeving, foto's en productie:
Grafisch Centrum, provincie Groningen